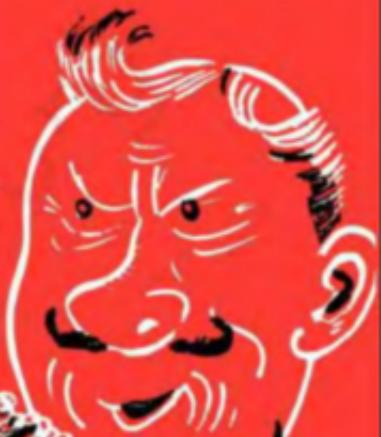
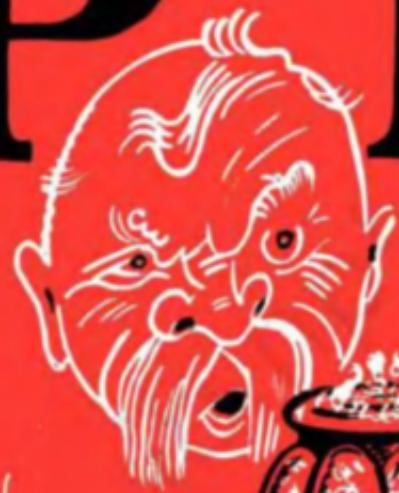

ЧАРІ

Василь
Сєвєнський

Пригоди

КНИГОСПІЛКА

ВАСИЛЬ ЧЕЧВЯНСЬКИЙ

ЦАРІ ПРИРОДИ

ГУМОРЕСКИ

ВИДЛННЯ ДРУГЕ

КНИГОСПІЛКА

Бібліографічний список цього видання
вміщено в «Літопису Українського
Друку», «Картковому ревертуарі» та
інших показниках Української Книж-
кової Підаткі

Обкладинка і малюнки Л. Каплана

Україт 1940 к Харків
Зав 2014 Тир. 3000
Літ-друкарня
КНИГОСПІЛКИ
Харків Нетеч
наб., 14
1012

ЦАРІ ПРИРОДИ

У суботу ввечері, коли кожний чесний трудячий має за Кодексом праці 42-годинний безперервний відпочинок, в одній із 70 ти пивних, на майдані „Відродження” сиділи двоє громадян породи „совработників” і пили пиво.

То були, помбух тресту „Центропудра” Корній Делегаденко і діловод Аркадій Рукипрочський.

Які темні сили штовхнули їх на таке, майже виключне серед громадян СРСР „занятіс”,—автор, нажаль пояснити не може, але за факт той автор цілком ручається.

Делегаденко й Рукипрочський пили пиво і балакали. Темою розмови був „прогрес”, бо обстанова найбільш сприяла такій темі. Поперше, Делегаденко й Рукипрочський, як уже сказано, належали до породи „совработників”, подруге,— оркестра грала „Баядерку” і потретс,—товариш буфетник, на аркуші паперу, що лежав на конторці, проти столу № 41,—написав цифру „10”, яка цифра цілком відповідала десятьом порожнім пляшкам, що стояли під столом приятелів.

— Візьмімо,—наприклад,— автопробіг,— говорив Рукипрочський, підіймаючи з підлоги сосиську,—

візьмімо, я говорю, автоперегони. Я тебе, Корнюша, спрашую кон. токорентно: міг за царського гньоту робітник, або, приміром, службовець на автомобілях ганяться? Міг, я тебе спрашую, участь у рекордах брати?.. А коли й міг, то хіба тим, що дорогу для буржуїв, котрі ганялись, лагодив. А тепер—пожжалуста хочеш—пиво пий, хочеш—рекорди став! А маштабчик перегонів, Корнюша, я тебе спрашую? А? Ленінград—Тифліс, або як говорили до революції: „Од Кавказу—до Алтаю, від Амура—до Дністра!“ От, що значить—прогрес!

Ти, Корню, фізики не криви: я тебе—песимістика—знаю. Ти, звичайно, почнеш мені під носа „загрязнителями“ тикати. За кордоном, мовляв ти, за кордоном, мовляв,—сеє.. Кинь, брат, всі твої критики, бо я їх можу розбити так, як приміром, оцю склянку. Розхекаю і за кордон не тідитиму. Хочеш?—пож...жалуста!

Конка ходила, я тебе спрашую?! А тепер автобуси, трамвай, автомобілі тобі спокійно по вулиці пройти не дають. По дахах, я тебе спрашую, крім котів, для тебе концерти влаштовувались, а тепер—пожжалуста. гучномовець, раз-два і. „О, дайте, дайте мені волю, а то втечу—накаж мене бог“. Знаєш, з Князя Ігоря.. Аеропляни, піонери, зупинки, плювальниці, таксі. Про „Нову Баварію“ навіть говорити нічого Плюнув—штраф, до трамваю не з того кінця поліз—штраф. Мало?!

І присмно, чорт забери, Корнюша, почувати, що ти, наприклад, людина. Товкач того самого прог-

ресурсу, а не якнебудь пресмикаюча гадюка або тому подібний карась.. А? Ти тільки подивись, що людина коло себе наробила. радіо, техніка, фізика, хіміка і все хто?

І тепер — пожжалуста хочеш — пиво пий,
хочеш — рекорди став!

Людина! Челл о овек! Вінець миро-іздання. Цар природи! А ти — критику .

Вип'єм, Корнюша, потому не можу я спокійно про такі речі балакати. Радість на мене сильная надходить. Так і хочеться крикнуть. ех, ви котрі, самі ..

Ну, що ти скажеш, Корнію? Неправильно я говорю, чи правильно я говорю?.. Корнію?

— Ти говориш правильно, Аркадій, і я з тобою, цілком... не погоджуєсь,—відповів Делегаденко, обгризуючи хвостик тарані.—Ну, який, наприклад, я „цар природи”, коли ахворизма ця в сучасності нашій абсолютно ні до чого Порожній згук Міраж-фіксаж, і більш нічого. Ну який я цар, припустімо, природи, коли мене ніхто не боїться, і обратно я всіх і всього боюся?

Дома я боюся своєї цариці природи Одарки Микитовни, по дорозі на службу боюсь спізнатися на 3 секунди, на службі боюсь зава, місцкома, главбуха, секретаря—потому я всього тільки пом-главбух. Одне слово, боюсь, так би мовити, по всіх правильно взятих лініях: по виробничій, профсоюзний, НОП-ній, службовій і сімейній і який з мене цар, коли царство моє обмежене 16 кв. аршинами житлоплощі, та й у цій обмеженій монархії царствує, власне, не я, а житлкооп. Радіо—воно, звичайно, харащо, а от спробуй ти під чистку не знати, в якому році була Жовтнева революція і за таку дрібницю ти вже безробітний і на твоєму місці вже якийнебудь шмаркатий хронологіст сидить Режим заїдаєть, Аркаша! „Ігра сделана, — ставок больше нет” — річ, безумовно, потрібна, але ж не роби ти з мене добровольця авіахема, коли я, припустімо, того не хочу.. А випить за прогрес—чому не випить Скільки завгодно можу випить і сочувствува, але ж дозволь мені

„на чай” офіціяントові дать, коли я того, наприклад, жжелаю.

Приятелі випили, заплатили і вийшли, похитуючись.

Прибираючи посуд, офіціант сховав у кишеню 20 коп., що лежали на столі під полільничкою, подивившись услід приятелям і з докором промимрив:

— Теж, політики — режимом незадоволені. А „на чай” давати можна? Зневажати людину можна? Слинява антилігенція!

НУ Й ЧАСИ..

Громадяни¹

Що ж це таке! Далі ж так неможна, клянусь номером свого профспілкового квитка.

Не те, так те, а нема спокою людині

Вчора, розумієте, пішов надвір ради неділі в проходку, свіжим повітрям дихнути . Погодка, знаєте, морозець такий, приємний Зустрічаю свого знайомого

— Що це ви—питаю—Іване Калістратовичу, літо почули чи що? Оголились так, ніби завтра на дачу переїздите. Ранувато ніби..

— А! Це ви нашот шевелюри. Оголивсь і голитимусь—не дам ти проклятущій і в гору глянути

— Та що таке скoїлося?

— Що скoїлося? Газет ви, голубчику, не читаєте. Он що' Чули? У Ленінграді професор Поляков винайшов спосіб по волоссях батьківство опреділювати. А в мене, знаєте, судова справа зараз з Катериною Тимофієвною з приводу аліментиків, знаєте . Досі, покищо викручувався, а зараз хто зна. Так я на всяк випадок... Шкода, звичайно. У мене ж, знаєте, шевелюра ж була ж Самсон, одне слово. Та нічого не проробиш, спокійніше якось..

Та й побіг, кашкета на самісінькі вуха насунувши.

— Господи! — думаю .. Іван Калістратович. Таке волосся .. Навіть голова тресту Самсоном величав— і отаке тобі ..

— А куди це ви, товариш, прямуєте — поспішаєте та знайомих своїх не помічаєте?..

Дивлюсь незнайома людина стойть, всміхається. Пробачте, кажу, але я ..

— Що? Не впізнали Корнія Івановича? Гай-гай а ще приятель називається ..

— Божже ж мій. Корній Іванович? А борода, а вуси?..

— Е! Тю-тю, можна сказати, борідка. Наказала довго жити Приставилась, ленінградського професора Полякова поминаючи . У нас, знаєте, на тім тижні діловодша наша Ольга Івановна дочечкою розрішилась, так ми, як почули, зайшли, знаєте, після праці колективно, всім віддилом до голярні і де в кого що росло—геть! А я, як будучи, конешно, лисим, борідки й вусів позбавивсь Хе-хе-хе! Бережено, як то кажуть, і бог... Хе-хе-хе! А то знаєте, борідка є—грошиків нема, борідки нема—грошики цілі.. Же-ву-резон? Бувайте здоровенькі Хе хе-хе! І дочечка, кажуть, гарнесьника. Носик, щочки. Їдять його мухи..

Пішов і цей, підстрибуочи.

Що то діється, що то робиться!

Сів на автобуса. Чую ззаду балакають двоє.

— Як бував я в Баку, на Кавказі, то там, знаєте, по татарських лазнях глини такої вживають Як вишмарус тебе лазник глиною тією, так вірите, хвилин за п'ять на тобі ані волосинки. Навіть з мікроскопом не знайдеш. Харашо на Кавказі!

— Що мені твій Кавказ та глина. Мені ще вчора в Харкові суддя для експертизи волосинку вирвав, а ти мені сьогодні про Баку розповідаєш. Ні чорта, брат, не поробиш. Висить моя платня на волосині!

— Волосяной провулок—кінець 10-тикопієчним квиткам,—нагадав мені кондуктор.

Зліз я з автобуса Іду, а на розі біля пивнот стоять компанія. Один на гармошку шпарить і приспівує на мотив „Яблучка“.

Ой, ты милка моя
Дарма ботайш
Чорта з два на лисому
Подработайш

Прийшов додому Двері мені відчинила хазяйчина дочка Мотя.

— А я оце у вашій кімнаті книжку читала. Роман. Цікавий. Та трохи не дочитала. Вдома нікого немає, сумно якось.

— Так, будь ласка, дочитуйте. Прошу.

— А я вам не заважатиму?

— Що бо ви, Матільдо Полікарповно. Та я .
та той.. Дуже радий, прошу.

О 12-ій Мотя пішла до своєї кімнати Роздяга-
ючись, я глянув у дзеркало. Мій англійський
проділь був трохи потривожений.

Що то буде?!

КОЛИ БУДУТЬ КРЕМАТОРІЇ

Як воно буде?

А ось як буде.

Купив собі просторненьку шафу, чи прилагодив до стіни полицею і порозстановляв там в урнах або, коли ти патріот, в опішнянських глечиках, прахи незабутніх і дорогих твоєму серцеві покійників

Прийшли до тебе, приміром, гості.

Поки там дружина готує закуску та порається біля радіо-кухні ти, замість того, щоб гості альбома розглядали, палітурки рвали та пальцями фотографії мацали, підводиш їх до полицеї й починаєш:

— Дідів Кіндратів попіл. Умер тоді то. Дід знаменитий був тим, що міг зразу з'їсти два смажених індикі, був, так би мовити, унікум. Бо скільки світ стоїть нічого подібного не було зафіксовано! лише після смерти діда Кіндрата, знамените народне прислів'я „Нема гірше, як індик. одного мало, а двох не з'їси“, знову набрало прав на існування.

Тато Михайлі За життя звичайнісінька людина, після смерти прославився на цілий світ. Згорів у крематорію за 2 хвилини, тоді як звичайна

мертва людина горить мінімум 12 хвилин. Дивувались, навіть, крематорники

А покійна мама Параска—дружина його—стоїть та й говорить, слізози хусткою втираючи

— Нема нічого дивного, люди добрі, бо покійничок—хай царствує—так наспиртувався за 75 років життя, що я дивуюсь, як він живцем не згорів.

А це макітра з прахом тітки Килини, знаменитої лебединської бублейниці. Оглядна була жінщина—пудів на дев'ять У звичайну урну не влізла, довелося макітру купувати.

Я ось манюсенький глечичок із прахом дяді Миколи—відомого українського пролетпоета. Ще за життя так його виснажила професія та критика, що попелу майже не залишилося. На глечику—бачите—виліплена епітафія, яку він написав за дві хвилини до фінішу

„Життєва закінчилась історія
Невеличка черга в крематорію
І я згорю
Лишаю вам
Жменьку попелу в ікс грам”

Сіли ви з гостями за стіл, починаєте закусювати, а дружина ваша раптом

— Знаєш, Остапчику, сьогодні твій покійний татко іменинник!

Ви негайно до шафи, урну з попелом папаші на стіл, і

— За тамтойсвітне здоров'я Михайла Кіндраговиця! Уррра!!

Гості цокаються з урною, і покійник бере безпосередню участь у веселій вечірці.

Можна, навіть, піти далі. відкрити покришку в урні і влити чарку прямо в попіл: ілюзія участі покійника у вечірці досягається на всі 100%.

За наших часів це абсолютно не можливо

Коли хтонебудь із гостей закине вам, що ваша колекція родинного попелу невелика і що його куди більша й різноманітніша,—не журіться, бо вийти з цього не дуже присмного становища досить легко. Ви відповідаєте такому щасливчикові, що 18 урн із вашої колекції зараз у ремонті--фарбуються. Це зразу підвищус ваші ресурси. Якoli хочете, можна викликати й співчуття аудиторії таким правдивим способом:

Ви, зідхаючи, розповідаєте компанії, що вчора в шафі № 2 скреблася миша і гемонський кіт, ловлячи мишу, поваляв із полиць геть чисто всі урни. Розбилось 14 урн із попелом і дві ще порожніх, куплених випадково на запас, для тещі й тестя.

З боку гостей—співчуття безумовне і щасливчика посоромлено

Отаке буде.

І тоді слова ті, що зараз пишуть на хрестах та пам'ятниках: «Дорогому, незабутньому», дійсно матимуть значення. Зараз, приміром, вас переки-

Гості цокаються з урною, і покійник бере безпосередню участь у веселій вечірці

дають по профлінії з Харкова в Київ. Не повезете ж ви за собою могил і, звичайно, всі „незабутні“ зразу робляться „забутніми“. А тоді: раз плюнуть Ящик, тирса, або дешевенька вата і.. поїхали діди, баби, тъоті, дяді і т. п на Київ

Одного тільки страшно. Це, щоб в ті прекрасні часи не було житлокризи. А то ж, розумієте, в шафі, замість урн, спатиме ваша донечка Сатира, а на полиці в кабінеті влаштовується наш безробітний брат Гумор Кіндратович і тимчасово житиме років три. Коли ж не буде житлокризи, прекрасно буде.

ПИВНА ІСТОРІЯ

(Одна з багатьох)

— Тов. вартовий! Оці два громадянина в пивній „Нова Баварія“ № 3126 завели бійку, яка потім перейшла у дискусію ріжними словами і взагалі, коли я зайшов до пивної, то вони крили один одного і не давали змоги никому висловитись ні за, ні проти. Тому я їх забрав в район Але через те, що обидва вони дуже п'яні і не можуть уже говорити промов, то я для освітлення факту забрав офіціята.

— Хто офіціянт? Ви? Розкажіть як було діло

— Спершу зайдшли вони — це, гражданін, значить . Сіли ніби „парошник“, с.-б. гость не більш як на пару пива.

Я підійшов, вони замовили дай — говорять — мені для концесійного початку — парочку. Сидять собі тихо. Потім замовили ще парочку, потім ще.. Сосисьок замовили порцю. А потім покликали мене й говорять:

— Чи не можна — кажуть — кооптирувати мені для компанії он ту девочку, що сидить сама за столиком, без нікоторого соучастія, ніби еміграція

яка... Самому мені якось сумновато та й трудно-
вато повністю нагрузку до норми довести.

А я й думаю, чому не зробити хорошому гостеві
приємності, тим паче, що „на чай” у нас по пля-
катній постанові не беруть...

— Чи не можна — кажуть — кооптирувати мені для компанії он ту девочку, що сидить сама за столиком..

Підійшов я до барышні і передав тій їхню, гражданіна значить, ноту

А вона:

— Я говорить нічого не маю проти розпочати з ними конференцію тільки боюсь, щоб Гришка ІІ не зірвав..

А Гришка при барішні при тій вроді за управлілами жизні состоїть

А я барішні відповідаю Гришка—говорю—ваш прийде, чи не прийде, а ви до того часу може встигнете з гостем і договора скласти А гость, говорю, квалифікації хорошої, не менш як по 15-му з нагрузкою

Вона й пересіла за їхній столик.

Що вже вони за столиком обговорювали я достовірно не скажу, тільки гражданін у порядку обговорення все: парочку, та парочку... І бачу я, що „напарилися” вони. А барішня поводиться з ними так, ніби вона безпритульна дитинка, так що граждани остаточно розкиснули і від хвилювання почали очі бутербродом з ікрою протирати.

А тут раптом до пивної Гришка—оцей, значить. П'янний і без нікоторого етикету прямо до них.

— Ти що ж—кричить, так перетак, одне слово.. Прослойка ти—кричить—поміжкляєсова. Путаєшся? А ти (до гражданіна, значить) осколок старого побуту, навіщо ти розпалюєш огонь моего очага! Я може триста літ на всіх фронтах кров проливав, прийшов через ЗАГС до мирного сожительства, а ти буржуїська твоя морда до чужих жінок підлабузнюєшся...

Та як вдарить їх по слуховому приймачу, так од несподіванки поруч за столиком один громадянин проснувся...

Ну й пішло в них і пішло, аж поки тов, міліціонер не припинили тишину й спокій.

Більш нічого додати не можу.

М'ЯКИЙ ХАРАКТЕР

Я, товариші, природою своєю дуже жаліслива людина і характер маю відповідний—м'який характер, поганий характер Я, наприклад, не можу вдарити тварини—коня батагом підстъобнути, або корову дубцем ударити. Не можу, бо жалко. І через отої м'який та жалісливий характер не люблю я тварин і не те що не люблю, а сказати одверто—просто ненавидю. Бо з моим характером любити тварин нема нікоторої можливости. І собак не люблю, і котів, і коней, і кіз і тигрів теж ненавидю. Правда, я тигрів зроду не бачив, але—даю слово чести,—що зустрінь я випадково тигра, тай-богу відвернуся б і плюнув. Сказав би' хоч ти і тигр, а одійди, бо я тебе не люблю.

А все через характер.

Та от вам приклад, чому я не люблю собак.

Одного разу йду я вулицею Гуляю. Весна—хороше так. Сонечко світить, горобці будівельну кампанію провадять—кубельця влаштовують Да. Дивлюсь перед мене біжить сучечка риженька Біжить собі, хвоста догори задравши. Весела така сучечка, риженька. Коли це, немов з-під землі, спец з утиль заводу, або по сучасному гицель.

З цуркою. І таким янголом до тієї, значить, сучечки цюці, цюці, цюці. Сучечка, звичайно, дурненька до нього, а він П зразу х-о-о-п!! І поволік. Жалко мені стало сучечки, характер бо в мене жалісливий, паршивий характер. Треба, думаю собі, врятувати тварину, бо пропаде. Я до спеша й говорю А хіба є такий закон, говорю, щоб хазяйських собак хапати. Сучечка моя власна, товаришу.

— Ваша? — відповідає. — Дуже приємно, що ваша. А чого ж, громадянине, у вашого собачки нема на шиї обов'язкової постанови окрвіконкуму? Без реєстрації, сказати би, собачка ваш?..

Витягає з кишені сюрчка і сюррррррр
Ну а далі, як полагається.

— Тов. міліціонер! Вот єтой гражданін заявляє що собака його. Значить, стой гражданін не виконує розпоряджень щодо безпритульно-собачих заходів. Прошу скласти протокола...

Звичайно, нехай тепер хоч усіх собак передушать на утиль заводі, я не вступлюсь, бо на такий характер як у мене ніякої платні на штрафи не вистачить.

І котів теж бачити не можу. У моєї сусідки по кватирі кішечка єсть — Ундіночка називається Сіренська така чистенька кішечка і розумієте, щодня біля моїх дверей той.. Вірите, дня не пропустить. Звичайно, якби на кого другого, впіймав би ту Ундіночку та об одвірок потихеньку стукнув і було б чисто коло дверей. А я ж не можу, бо

характер. Терпів я, терпів, але нарешті не витерпів. Кличу якось сусідку й кажу. Гражданко, це ж неможливо Ви ж прекрасно знаєте, що я вашої Ундіночки і не вдарю, і не в'ю. Так змилосердіться ж.

Гражданко, я сам знаю, що я інтелігент, але ж уявіть собі, який од тих котів л'оріган?.

Щодня ж . і пальцем на „вещественное доказательство” вказую. А сусідка мені я, говорить, товаришу,—вегетаріянка і насилувати тварин не буду... І дивно від вас, од інтелігента таке чути.

— Гражданко, я сам знаю, що я інтелігент, але ж уявіть собі, який от тих котів л'оріган?..

— Ну, що ж—говорить—л'орган, чи інший сорт, а Ундіночки я насилувати не буду.

— Не будете, говорю, так і я ж не буду, бо характер мій не дозволяє на тварину руку підвести, а тебе, говорю, гадюко, назчу, як треба котів до порядку привчать.. Та як вихопив у неї з рук Ундіночку, та як почав вовтузить сусідку тією Ундіночкою і по голові, і по спині . Насилу квартиранти водою розлили... Тепер, звичайно, суд. Може ще й у Бупрі доведеться сидіти. Ну, що ж і сяду. І сидітиму, а характеру свого не зміню, Не бив я зроду тварин і не битиму. А щоб більше не страждати через свій жалісливий характер, вирішив я не любити тварин. Хай іх інші катують. Досить з мене й Ундіночки. Як згєдаю, що 25 суд, так запропонуй мені зараз за три карбованці цілого слона —відмовлюсь І-й-богу, відмовлюсь!!

ОЗДОРОВЛЕННЯ АПАРАТУ

Задача ж, громадяни, минулого тижня нам була,— на ноги попадали .

Прийшли ми ото на працю, розписалися, що не спізнилися, порозсідалися по своїх місцях, порозкладали книжки, приготувались, одне слово, до виробництва,—як раптом приносять із головного правління нашого Синдикату папірця, а там написано

.. „в зв'язку з режимом економії і беручи під увагу наказ ВРНГ, пропонується вжити найрішучіших заходів до оздоровлення апарату тресту „Центропудра“, з відповідним повідомленням про наслідки в триденний термін“

Секретар—до голови.

Голова — комісію.

Комісія—засіла.

Засідаємо годину, дві, три. Я теж у комісію попав

Праця стала, голова хвилюється

Накінець, за п'ять годин склали ми акта

.. „детально обслідувавши апарат треста „Центропудра“, комісія визнає, що апарат треста досить здоровий як фізично, так і морально, а через те

оздоровлення не потребує, про що, склавши цього акта, довести до відома Синдикату „Пудра-Парфум—Шпилька”.

Голова, як прочитав, так і сів..

— Це що ж—говорить—товариші Ви мене за-різати хочете! Всі трести оздоровлюють, а ми оригінальнічать? Ні, так не можна, Ви,—говорить,—позасідайте ще, бо часу два дні є, а заходів мені виробіть.

Вийшли ми від голови, стоїмо в коридорі, не знаємо, що робити.

Я в цей час коридором пливів собі, до ватера прямуючи, помбух наш, Корній Іванович Делегаденко. Дійшовши до нас, помбух так ото потихеньку й питав:

— Що, шановні товариші, тяженько апарат оздоровити² задачка важкенька, що й казать, а тільки, подумавши, задачку ту ю вирішить можна. Звичайно, я простий, непомітний робітник, і в комісю, навіть, не попав, а коли бажано вам мій погляд вислухати, будь ласка...

Ми до нього Просимо..

Одвів нас Корній Іванович на бік тай каже.

— А як ви, товариші, гадаєте, друкарниця наша Ольга Івановна не може нас із цього тяжкого становища вивести? Дуже, навіть, може, коли подумати... Особа вона, говоритимем одверто, хороблива, часто лікарські бюлетенчики дістас, вік П, так сказати, бальзамічний—40 зафікованих, і коли,—говорить,—П, Ольгу Івановну, замінити дво-

ма, приміром, друкарничками по 20 годиків, то чи не буде реформа ця відповіддю на заковиристий наказ нашого синдикату Подумайте, товариші, а я по своїй пильній справі попрямую далі, всього вам найкращого.

Ex, і дякували ж ми Корнієві Івановичу! Колективно, всію комісію пивом його частували, а голова обіцяв Корнія Івановича із 10 в 11 разряд підвищити.

І тепер у нас, замість ревматичної Ольги Івановни, два здоровесеньких пуп'яночки рожевень-кими пальчиками на машинці стукотять.

От що значить життєвий досвід. Практика!
Да...

ПРИНЦИПІЯЛЬНО

— Дорогі гості,—промовив хазяїн Іван Іванович Ковдя, підносячи чарку.—перш ніж випити, пропоную сьогодні за столом зовсім не балакати по-українському і взагалі про українізацію. Маємо ж ми, нарешті, право, хоч у дома не згадувати про пригноблення наших громадських прав. Для цього я й пляката вивісив—зверніть увагу.

Присутні побачили на стіні пляката: „Разговариватъ только на русскомъ языке“

— Як громадянство ставиться до моєї пропозиції?

— Згода, згода! Браво!—залунали радісні голоси.—Ну й штукар же Іван Іванович—завжди щось вигадає, і правильно. До черта ту українізацію—вона й на службі остогидла... Всі оті прикметники та словники.

Гості випили по одній, по другій, по третій. Почалась розмова

— Буваєте в театрі?—запитує Івана Івановича його сусідка, молода блондинка з нафарбованими до отказу губами.

— Буваю. Був оце на „Седі“ в „Березолі“. Хороша п'єса і грають хорошо... Ужвій, Крушельницький. Взагалі мені подобається.

— А в оперетці буваєте?

— Були оце з дружиною на „Принцесі цирку”.
Ах! Татьяна Бах!

— Я теж була Правда, прекрасно? Особливо балет Я в захопленні. Слава богу, хоч до оперетки не дійшла та українізація, а тож, розумієте

— Вони доберуться, будьте певні Буде й Татьяна Бах співати та танцювати українською мовою Ось, побачите

— Товариші! — залунало з другого кінця столу — ми ж умовились не говорити про українізацію, а сам хазяїн перший порушує Незаже нема іншої теми для балачок? Іване Івановичу, що бо ви

— Міль пардон! Не буду! Пробачте! Степане Степановичу, наливайте всім, будь ласка, та вип'ємо Всі охоче випили

— А горілка, знаєте, нічого стала Міцна Й недорога — говорить один з гостей. І знаєте зовсім не шкодить, що вона українізована.

— А скільки там тієї українізації „Хлібне вино” замість „хлебное вино”. — говорить Степан Степанович — літній чоловік із пузком і в окулярах. І, взагалі, панове, я помітив, що в справі українізації питва орієнтувавтись досить легко „вино” і буде — вино, „коньяк” — коньяк, „пиво” — пиво, „спотикач” — спотикач, „ром” — ром, „барзак” — барзак, „Ябрау-Дюрсо” — Ябрау-Дюрсо .

— А дійсно — радісно підхоплює хазяїн Іван Іванович і коли б і в інших галузях було так легко, то, запевняю, що ми б усі мали першу категорію.

Я то випити легко, а закусити не дуже. Із закускою вже без словника не обійдешся. Та я, наприклад. Чому в мене друга категорія? Питають мене на іспиті, як буде по-українському котлета Я кажу „каклета”, — і, вірите, лише за це дали другу категорію.

— Добре, хоч другу, а я так ледве на третю спромігся, та й то завдяки тому, що в комісії мій зять був

— Між іншим, до речі. Це ваш зять виступає правозаступником на процесі про збивство проститутки бухгалтером „Кандибобер-Тресту”.

— Мій.

— Ну як, гадаєте, виправдають?

— Навряд... Пролетарський суд, знаєте, це такий суд, що, знаєте..

— Я цікаво, на якій мові провадиться судовий процес Невже на українській?

-- Ну, звичайно, на українській.

— Панове! Я як буде по українському „пренія сторон”. Степане Степановичу, ви ж по першій категорії? ..

— Це ж пусте,—відповідає задоволено Степан Степанович. Буде буде: „прення боків”...

— Товариство! Знову почали про українізацію, а плякат, а умова? Давайте краще за хазяйку вип'ємо. За ваше здоров'я, Ніно Сидоровно! Панове! під українську комбаску! Хай живе й годі про українізацію! Досить! Якове Платоновичу, а ви ж чого не п'єте?

— Не х-х-хочу! Не жжелаю пить хлібного вина... Жжелаю по плякату... Нічого українського, виключно російське. Досить знущатись із моєї особи.. Не жжелаю...

— Правильно, оце я розумію! Є в людини принцип, і коли б ми всі так ставились до справи, не було б українізації, не було б знущання. Еххх' Безпринципіяльний ми народ! Неорганізований ми народ! Ну і „терпим тяжкі муки“—як співається в пісні.

— А ѿ справді, панове, давайте заспіваемо—хором! Ольго Івановно! Починайте

Хвилин за п'ять пригноблена українізацією компанія на все горло дерла „Реве та стогне Дніпро широкий“, а принципіяльний Яків Платонович, зірвавши із стіни пляката, виводив на ньому олівцем „Розбалакувати віключно на російській мові“

ОБ'ЄКТ

(сценка на курорті)

Ах! Шановні громадяни союзних республік!!
До чого хороше, до чого радісно стало в світі
жити!

І член ти профспілки, і Китаю сочуствуєш, і об-
лігації державної позики купуєш, і на зібрання
щодня ходиш, і лозунги для тебе викидають. Все
для трудящих!!

Харрашо'!
А в „довійськовім уровні”, дозвольте запитати,
ви все це бачили? Лозунги, крім „боже, царя
 храни”, знали? Про тов Семашка чули? Про „Вода,
 Повітря, Сонце” розуміли? Фізкультура вам снилася?
 То то бо є

Міняються, товариши, часи, міняються. Навіть не
 міняються, а просто мутантур¹ з ними проісходить,
 будь я трижды проклят.

Чи гадав, чи мріяв я — звичайний смертник
 10 розряду без нагрузки — по Ялупці в трусах
 ходить, у морі купається і під сонце свій корпус
 підставлять печі, допікай!

---

¹ Латинське слово „mutantur” — міняються

І не думав, товириш!, і не гадав, а хоч і скажу,
що думав—не вірте Брешу Брешу , в общем
і целом", будь я трижды проклят

От ви зараз дивитесь на мене й усміхаетесь.
Думаете собі випив, п'яненький республіканець,
хай, мовляв, трошки поговорить..

Так то воно так, а тільки помилилися ви, товариши.

Думаете, простий громадянин я?

Так, та не так

Безпартейно-сочувствуючій?

Знову не туди.

Об'єкт я—ось хто ми такі!

Це лікар наш санаторний так говорить. Ви,
говорить, тов. Змичкин — об'єкт. Об'єкт для спо-
стережень.

Питаю товариша лікаря, як таку кваліфікацію
розуміти треба.

Відповідає товариш лікар Це значить, що ми
на вас, у которого верхушка, значить, не в порядку,
тупість вроді знайдена,—спостерігаємо, як сана-
торний режим діється. А по вас говорить—
і на інших хворих те ж саме проробляємо ..

Що ж, говорю.. Будь ласка, проробляйте Обрат-
но, нічого не маю проти Раз я можу в пригоді су-
спільству стати, проробляйте, говорю, поки живий.

І получаеться: лежать собі хорі в санаторію
{ не підозрівають, що серед них об'єкт лежить.
Я ви думаете, що я своїм об'єктом задаюся? Та
нічого подібного. Аж ніяк. Потому, не такий я
чоловік.

Для чого це, коли кругом радість..
Водичка—мочить тебе, вітрець—просушує, сонечко—допікає Харрашо!

Громадянство кілограмів набуває, здоров'я загартовує, шоб із новими силами безпосередню участь

Водичка — мочить тебе, вітрець — просушує, сонечко
допікає Харрашо!

у новому будівництві взяти на страх буржуазії та
режиму економії.

А „мертва година“? Госсподи! Блаженства того,
блаженства скільки! Лежиш собі голіччєрева на ліжкові,
шлунок повний білків та углеродів, і почувась,
як по тобі різні калорії ходором ходять... Хемія-с!!

Смієтесь, товариші? Що ж, посмійтесь. Сміх—
теж радість А я не ображуюсь, бо не такий я
чоловік.

Про мене навіть дружина моя Степанида Мар-
ковна говорить:

— І що бо ти, Стьопа, за чоловік такий. Тобі
хоч одразу всю бороду вирви, хоч по волосинці
висмикуй—ти не образишся.

А для чого це? Не такий я чоловік, щоб обра-
зитися, та ще тоді коли кругом радість

Ну, бувайте здоровенькі, товариші Купайтесь
собі, гартуйтесь, а я пішов до санаторія, обідять
вроді! і хоч смійтесь, хоч не смійтесь, а змінились
часи і життя тепер не життя, а радісная паралель!

Ну, пішов. Яд'є вам і курорт-привіт!

ПРЕКРАСНО БУДЕ!

Ну, як тут витримаєш, щоб не стати денебудь на вулиці і не крикнути „ура“! Треба. Обов'язково треба стати й кричати „ура“ і „хай живе“! І знаєте на честь чого треба кричати? На честь нового закона. Хочете знати якого? Прекрасного! Надзвичайного

Проектується закон про впорядкування життя по наших квартирах, по наших житлокоопах

Уявляєте собі, що це значить?. Чим це пахне?

А це пахне тим, що коли ви прийдете додому з роботи, то вже чортового батька хтонебудь скине геть із плити загального користування ваш борщ, що вам його розгріває дружина Дзуськи! П 13 § 48 примітка А.

— ніхто не має права скидати і т. д

Чорта з два тепер жінка ваша з сусідкою за „вічну голку для примуса“ одна одній волосся висмикуватиме,—бо п. 18 § 49.

— за волосні непорозуміння з приводу „вічної голки для примусу“ кара.. і т д

Або.

— Зачиніть двері на балкон, я дитину годую, а вітер цицьку у дитини з рота вибиває — такий вітер по всій квартирі

— Нема мені діла до вашої дитини. Не можу я через вашу дитину задихатися. Годуйте в ванній, або не рожайте зовсім.

— А, так ти мене у ванну?.. А, так я через тебе не повинна рожати? Задихальщиця паршивая!.. Ррраз-раз! Ррраз-ррраз!

А зараз некай спробують

— Громадянки! Припиніть оплески. П. 22 § 51 гласить, що з 5 до 7 — пообідній відпочинок і... т. д.

Красота". Порядочок! Спатимемо спокійно, умиватимемось вчасно, борщ варитимемо лагідно. Не чутимемо:

— Чия черга сьогодні поміт виносити. Надія Михайлова? Ваша?

— Ні, не наша, а, здається, — ваша.

— Ні, здається, ваша

— Та ні, таки, здається, ваша

— А ви нахалка, і це мені зовсім не здається, а..

— А, так я нахалка? На ж тобі — получай!!!

Зараз цього, звичайно, не буде, бо всі 18 дом-господарок, які варять на одній плиті, знатимуть, що П. 49 § 32 передбачає.

за надівання на голову помийниці винуватця карається... і т. д

Хорошо буде! Знаменито буде!

Ддда! А покищо, йшов оце я коло нового будинку, що майже готовий стоять у кінці вул. Лібкнєхта, та й думав:

— не погано було б в окремій квартирі в цьому новому будинкові та того нового закона про впорядкування—почитать

А ви як думаете?!

ДВА ДЕВ'ЯНОСТО

Приміром, сьогодні.

Прохожу біля ВУЦВК'у, а гучномовець на ввесь майдан репетує

— Газета,—говорить,—допомагає нам удосконалювати наше життя, газета,—говорить,—сприяє нашему культурному розвиткові, газета,—говорить,—це,—говорить,—шоста держава...

І як почав, як почав, та так вже розхвалював ті газети.. А на кінці з труби посипались самі заклики

— Громадянин,—кричить,—поширюйте газету, передплачуйте газету, читайте газету!!!

Вірите, так репетував, що виходило, ніби краще за газету нічого в світі немає .

Я, звичайно, як людина культурна, не стану заперечувати, що від газети користі багато: чи грубку розпалити, чи устілку в чоботи покласти, чи вікно завісити, але щоб від читання газети була сама користь, то тут уже вибачайте Хоч нехай в чотири гучномовці доводять мені про це — не переконають, потому, шановні громадяни, як я через газету постраждав, то тепер до читання газети мене ніякими гучномовцями не навернеш.

Тижнів три тому треба мені було до знайомих на Клочківську.

Добре

Сідаю на Павлівській площі Рози Люксембург на трамвай Розгортаю „Вечернєс Рдіо“—за п'ятака купив, як у черзі стояв,—читаю, йду

Гаразд

Кондуктор, звичайно. „ваш квиток“. Даю три карбованці—не було дрібних. Дає кондуктор квитка, а здачу,—говорить,—зараз, гражданін, одержите

Добре. Іду, читаю про потрійне самогубство на Холодній Горі — цікаво так пишуть.

Чую вагон „далі не піде“. Не зчувсь, значить, за читанням як і до останньої зупинки доїхали, що коло церкви. Зліз з трамвай і пішов. Пройшов щось з півквартала і згадав

— боже ж мій. Я здача—два дев'яносто!

Моментально—обратний ход Прибіг на зупинку—трамвай стойть. До кондуктора.

— Товаришу,—говорю,—здачу—два дев'яносто? Зараз їхав, забув узяти здачу. Дав три крб, а два дев'яносто, значить, здачі ..

Я кондукторша мені й говорить: Які,—говорить,—два дев'яносто? Даже странно? Я,—говорить—вас, громадянине, не везла і трьох крб не брала. Ви помилилися, говорить. Даже странно.

— Дійсно,—говорю,—помилився, бо той кондуктор був мужчина, а ви, вибачте, женщина, але

що ж робить. Порадьте, будь ласка, товаришу, бо два ж дев'яносто ..

А кондукторша мені

— Хоч нам,—говорить,—інструкція і не дозволяє з пасажирами дискусії розводити, але раджу вам наздогнати попереднього вагона—він недалеко на першій зупинці стоїть і там кондуктор мужчина—може, й гроші ваші в нього .

Побіг.

Наздоганяю. Вскакую. До кондуктора:

— Дайте,—говорю,—мені два дев'яносто..

А кондукторша (і тут знову кондукторша)

— По якому праву ви вимагаєте два дев'яносто, коли ви мені ще трьох крб. не давали... Даже странно...

Тут я вже не витримав.

— А по якому праву, говорю—кричу,—ви женщина, коли мені на останній зупинці сказано, що ви мужчина Як три крб. братъ, так ви мужчина, а як здачу, так ви женщина... Даже странно...

— Тоді, говорить,—гражданін ослобоніть негайно вагона, не заважайте нормальному рухові, бо ми таких супчиків знаємо, хочете на шармака пропіхати...

Тут і пасажири почали.

— Не затримуйте вагона.

Я, звичайно, розпалився.— Не злізу,— кричу,— хоч заріжте Два ж дев'яносто

Ну, пасажири всі за кондукторшу, провідник вагона—теж. Нарешті—міліціонер. У районі ще

три крб. припаяли -значить уже шість. Та п'ятак,
що за „Радіо“ заплатив.

От тепер, громадяни, й розсудіть, чи завжди
користь буває од читання газети.

Звичайно, гучномовці цього не знають, а якби
знали, то тоді галасу того про ту користь від тих
газет було б менше.

А то крику, крику..

Даже странно!

В ЛАЗНІ

Шпарко!

Шумлять душі, шумлять кранти з холодною гарячою водою..

В пасмах м'якої пари швендяють голі постаті товсті, худі, довгі, присадкуваті—всякі.

Постаті сопуть, стогнуть, хукають, охають, ахають. Нез болю, звичайно, а від повного, можна сказати, задоволення.

Миються республіканці .

Старенький худорляво - драбинчастий лазник Тихін „проїздовіт“—як він любить говорити— „усякі системи“ над черговим клієнтом.

Клієнт—товстий, опукуватий суб'єкт—лежить на мармуровій лаві й сопе, як ковальський міх...

— Давненько ви не бували в нас, Сило Степановичу,— говорить Тихін, намилюючи клієнтов боки,— давненько, років, мабуть, із п'ять не заглядали .. А в нас—бачите—який поворот у курсі політики проїзойшол—настоящая тобі матімирхвоза... Не ті часи, не ті—що й говорити.—не 20 ий годочок.. Тоді, бувало, коли пригадуєте, Сило Степановичу, щэб дістати такого вдовольствія, без аршинного мандату і не думай, і не гадай!..

Я тепер—просю покорно за карбованець, а коли ти профсоюзний член—за 85 коп. і парся досочу... Це як у купе, а которая публіка низько розрядного достоїнства—можна й дешевше.. Да! А порядки які були—сором холод, брудота, в парній ніяких функцій, коли благородному чоловікові по програмі випаритись треба—хоч плач.. Поверніться бочком, будь ласка, треба ще й з этого флангу „систему проїзвести”..

Сила повертається своїм величезним „бочком”.

— Так що скажете, Сило Степановичу, про наше заведені? Мабуть, у двадцятому році і в думці не держали, як можна з хліва таку реставрацію ремонту соорудить.

— Всё це так,—мимрить Сила,—все воно, конечно, харашо і навіть дивно, а совєцька влада, безусловно, в чистоті, понятія імеєть і якби скрізь така політика—крашої бажати не треба. Але яка користь, Тихоне Радивоновичу, з тієї чистоти, коли душа твоя не має спокою, раз ти, приміром кажучи, по профсоюзній лінії свободное лицо... Ну, от скажім,—я.. Ти мене запитав, чому я до вас довго не заходив. А причина тому, братець ти мой, дуже проста й зрозуміла.. Сопричислений я, голубчику, до слободного аліменту і допомагаю правительству різні кампанії провадить.. Без мене ні одна кампанія не обходиться. От і тепер—три дні, як з БУПР'у брав участь у зниженні цін.

Я мало тих кампаній за революцію бул! Заложницька, вщемительна, подоходно преімущество-

ная.. І нічого, голубе, не вдієш, так прикрутили, що доведеться лицем до села або до другої якої території обертатися. От і виходить, з якого боку точки на тулу політику глянеш, воно, конечно, добре, коли тебе миють, а з другого боку. Обидно!

Принципіально — обидно! Ти поміркуй. республіка — свободна, і професія твоя — свободна, а жити тобі не зовсім свободно... якась непонятна «квипроква».

Остання репліка примусила мене засміятись. Сила опасливо озирнувсь і, побачивши мене, почав щось тихо говорити Тихонові. Розібрав я лише. „необережність.. чорт.. ще чого доброго з тих... з „смичкистів“, бач—„гліста какая худосочная“... Я одійшов, щоб не „смущать“ Сили. Вздогін чув лише спокійний козлітон Тихона „А хто його знає, бо по голій людині ніякого хвакту—крім голого—оприділити невозможно, бо всі мандати в роздягальній залишаються“.

Маленький, кругленький чоловічок полосував віником високу лису фігуру по худій спині і солоденьким тенорком торохкотів .

— Я, дорогий мій Василю Дмитровичу, ходжу сюди кожної суботи, бо без гігієни жити не можу. Мене ще покійниця мамаша з малечку до гігієни привчали, побивши на мені на цурпалки не одного віника.. Та й ревматизма моя жестокая того потребує, а страждаю я на неї—проклятушу - давно...

Як учепилася анахтема ще при царському гньоті і не пускає—хоч плач. У Харкові за цей час 14 урядовців змінилось, а вона як засіла, і нема на ней ніякої революції.. Тут лише й спасаюсь.. Парок — то для ревматизми первеюючоє средство.. І, благодареніе богові й совєцької владі, харащо на цьому фронті стало . Лазня, вона хоч і комунальна, а все тут пунктуально содействуєтъ, а в парній ще й не всяка комплекція витримати може, ви сами побачите, Василю Дмитровичу.

МинулоГ суботи я тут парився з приятелем своїм Сергієм Івановичом, так його знаєте, апоколіпсисческой удар ударив.. Карету швидкої допомоги викликали . Правда, Сергій Іванович незвичайного корпусу чолов'яга і вагу він, як по старій системі— на пуди—пудів до восьми добирає, а на різні там кілометри може й більш—хто його знає, а все ж таки.. Ви, здається, готові, Василю Дмитровичу, так підемо паритись, господи благослови...

Я пішов у роздягальню. Уже одягнений Сила Степанович прощався з Тихоном і говорив.

— Хоч по-вашому, по-совєцькому, чайові і єсть „трудящий позор”, але не можу я без цього.. На, візьми.. А що, як та „гліста”, ще миється?

— Миється, миється, Сило Степановичу, покорно вас благодарю, миється...

„Гліста“ одягалась

ТОВАРИШ ДЕЛЕГАДЕНКО ПРО ЛІНІІ

Корній Іванович Делегаденко, помбух тресту „Центропудра“, помбух по суті і по спецставці, похитав головою й сказав:

— Влада наша, шановні товариши, конешно, хароша влада і міцна влада. Але непослідовна. У деяких своїх політиках влада ця—до речі законна і міцна влада—не витримує, сказати би, певної лінії. Намітить лінію, поведе її, а потім і зверне Отави, шановний товаришу, говорили зараз про ідеологічні підходи у вихованні нашої молоді, про фізкультурні досягнення Радянського Союзу.

Добре, але голубчики ви мої .

Тут Корній Іванович випив чарку горілки.

— Я розумію. Фізкультура, звичайно, річ корисна для всіх трудящих, а товариша Семашка навіть популяризує отими, знаєте.

Сидіти в хаті якого чорта,
Сьогодні всі на свято спорту!

Так воно ніби й нічого. Лініч фізкультурна ніби й витримана, так антирелігійна звернула на бік. По антирелігійній лінії чорта нема, а по фізкультурній, виходить, чорт існує

Голі, напівголі стрибають у воду, крик галас Яка ж тут плятформа?

Далі. Скрізь і всюди тільки й чути балачки про плятформу та лояльність. Значить і тримайсь певної лінії. А в нас що робиться?

Голі, напівголі стрибають у воду, пірнають у воду, крик, галас Яка ж тут плятформа? Де лояльність? Може та плятформа, що з неї в річку стрибають? „Ластівку” роблять? У той час, коли країна переживає Дніпрельстан, у Карабівці плигають у воду напівголі люди, навіть неповнолітні! Для чого? Що з голого візьмеш, яку кампанію серед голих переведеш, коли йому навіть особистої посвідки сковати нікуди. І, головно, хто потворствує? Нар-

комздоров'я, Фізкультрада Установи, офіціяльні установи! Промови, оркестри, гасла.

Голий хлопчисько плигає в річку, а представник влади йому в долоні плеще. І це на десятому році революції!

Кругом диктатура, а дівчата в трусах ганяють по березі, а поруч залізниця, а на залізниці швидкі потяги, а в вагонах закордонні делегати. австрійські, американські, німецькі, англійські. Та вони ж не сліпі. Вони ж бачать .

Я, звичайно, не проти влади, до речі сказати, влади міцної, законної й харошої, але, іноді, знаєте, проривається

Корній Іванович випив ще чарку і почав говорити про якісь непорядки в Церобкоопі

С П О Г А Д И

Лежачи в купі ріжного дрантя на благбазівській „тучі“, старий подертий футбольний буц зневажно глянув на свого сусіду—такого ж старого і подертого чобота-юхтовика—і промовив:

— Ну, що ти бачив у житті? Чим згадаєш його?. Купив тебе робітник за 15 крб по кредитуванню. Місив тобою калюжі, розбуваючися, кидав тебе під лаву і, проносивши два тижні, продав тебе сюди ось цьому халамидникові за 70 коп., поминаючи родителів Церобкоопу, і все. А чи бачив ти хоч раз зелене поле з трибуналами? Чи вилітав ти на те поле на нозі стрункого правого краю або центр-хавбека? Чи чув ти вплодисменти і радиціні репліки глядачів

— Ну, сьогодні наші накоцають

— Хто накоцайті?!

— Наші накоцають.

— Ваші накоцають? Та кинь ти бузу терти! Їхні накоцають?! А вони в галки бачили.. хвоста, щоб накоцати ..

Не чув ти, звичайно, цього Куди тобі, шлапакові А бачив ти колинебудь, як після свистка судді, 22 юнаки починають гатити нашим братом-

буцом футбольного м'яча так, що бідолага аж кавчить?

Я чи забивав ти колинебудь пенальті? Я в „каші“ біля воріт заїздив ти замість м'яча в зуби голкі-перові так, що на тобі залишалась пляма від спортсменської крові? Перебивав ти хоч раз ноги бекові, або влучав ти в живіт центр-форвардові так, щоб тобі нічого, а форвард катив додому в кареті швидкої допомоги...

Старий буц перевернувся на другий бік, штовхнувши чобота в носок

— Ну, посунься,—сказав він.

Чобіт покірливо посунувся, і буц почав знову.

— Да, браток. Були діла, були... І які, падлець буду, діла були! Єсть що згадати, не так як у тебе. Одного разу грали в Москві. От матч був! Результат: 14 зубів, 6 ребер, 2 ноги. Про синяки, одливання водою та про інші дрібниці й не говоритиму. Бо що це все значить, коли ми перемогли з рахунком 2:1. Ти знаєш, що це—2:1? Ти не знаєш, що таке 2:1? Ой, малахольний. Для чого ж ти жив на світі? Невже твій хазяїн зроду не бачив футбольного матчу? Що ж він робив? Напевне сидів по пивних, глушив пиво, а ти сидів під столом та човгався в плювотинах. Нічого сказати — свідоме життя. Я б збожеволів, накажи мене бог.

Не, товаришок, нам, спортсменам, краще було!

Уяви собі. Їдеш ти після матчу на трамвай чуєш такі балачки:

— Ну, й грають же зараз! Стъопка, ти промітив той момент, як повів наш правий край та як пасонув на центр, так у Москви зразу слабо стало Гайка розгвинтилась, бо центральна тройка як підхопила, так м'яч хвилин п'ять шпандорив по кумполах, аж поки лівий інсайнд не засунув „мертвяка“ під самісіньку штангу. Та такий же „шут“ був, що з голкіпера аж трусики впали Ну й грають же ж—спасу нет!

Я хіба тобі не приемно це чути, бо то ж ти був на лівому інсайндові і це ж ти загилив „мертвяка“ під самісіньку штангу. Дійсно, вдарчик був! Пам'ятаю, що в моого хазяїна аж у середині щось хруснуло—такий був ударчик.

Я що з публікою робилося! Ревла, браток, хвилин 15. Тільки й чути було. „Що не светіть? „Слабодіркувато“ „З ким беретесь?!“ „Вам би ще років із три треба було в паршивого гандбола потреніруватись, а тоді вже за футбола братись?!

Старий буц тяжко зідхнув і скоса поглянув на чобота.

Він сподіався на ефекта, але чобіт спав, прикрившись старою рудою халовою.

— Спить, зануда Постій же, ч тебе коцну...

Але цей професійний намір не здійснився, бо інвалід-халамидник витяг буца з кули за подерте вушко і почав щось пояснювати покупцеві юнакові років 15-ти.

ПЕРЕДОВА ЛЮДИНА

Що не говоріть, а раніш було краще

Ну, от візьмімо, приміром, великдень

Святкуємо ми його, як і раніш—три дні, різниця
лише в тому, що раніш святкували ми його неділю,
понеділок і вівторок, а тепер святкуємо суботу,
неділю й понеділок.

І невелика ніби різниця, але все жось воно
не так.

Раніш, поки паска була просто паскою, а не
міщанським забобоном, жилося і святкувалось
значно простіше й покійніше.

Понапікала жінка чого там полагається, насма-
жила поросят, курей, ковбас, крашанок приготу-
вала з сотнью, ви горілки придбали четвертину там
чи дві і починаєте святкувати

Їсте, п'єте, христа воскреслого прославляєте
Сонечко світити, травиця зеленіє, горобці цвірінь-
кають, сусіда ригає, ви від нього не відстаете—
і все хороше, лагідно, урочисто.

А чому це так було?

А тому, що солідарність у людях була, думки
були однакові.

Всі знали, що святкувати треба, бо Христос таки воїстину воскрес. Не було отих пузьвірників, що тепер ходять із барабанами та „Долой, долой монахов“ виспівують.

Єдність була

Всі святкували добровільно—ніхто не примушував. Не так, як тепер, що коли оце й святкуємо, то не з „убіжденій“, а через те, що кодекс праці вимагає.

Свобода була, свідомість.

Раніш ваш приятель і колега по службі Стратон Свиридович приходив до вас, пив, їв, христосувався і край. Було радісно, було приємно. Шкоди нікоторої, бо хіба можна вважати за шкоду, коли Стратон Свиридович скатертину спотикачем зале або відпочине п'яний на ліжкові та чобітъми подушки пошмарує—це ж дрібниці. А зараз? Що може вийти з того, як побуває у вас на великдень Стратон Свиридович?

Уявіть собі, що після свят приходите ви на посаду. А Стратон Свиридович прийшов раніше і вже розповідає, як він був у вас на перший день, які у вас були чудові пундики, як горіла лямпадка, як христосувалися, як співали хором „Ангел вопіяше“ і т. д., і т. інше.

Я секретар місцькому й питає вас.

— Як же це так, товаришу Яктивенко. Ви ж у п'ятницю на загальних зборах докладчиком виступали про забобони, громили якусь легенду про якесь воскресіння якогось Христа, а вдома і легенду прославляєте, і забобонних пасок понапікали?

Бачите — уже й неприємність, і на лояльності вашій може окошитися.

А раніш цього ніколи не трапилося б. Бо раніш і місцомів не було, а теперішній секретар святкував паску однаково, як і ми грішні.

Ще гаразд, як завітають до вас на великдень свої, як то кажуть, люди. Ще нічого Я уявіть собі, як заскочить раптом хтонебудь із тих, знаєте, антирелігійників, що святкують насамоті, щоб ніхто не побачив. Що тоді? Як уникнути неприємності, коли людина вже до хати заскочила? Дуже треба бути спритному на такий випадок, і я, шановні громадяни, не помилюсь, коли скажу, що в таких випадках треба робити так, як робить мій знайомий Андрій Панасович Куценський. Ви його, напевне, знаєте. Це той самий Андрій Панасович, що працює за помбуха в „Онучтресті“.

Заходжу сьогодні до нього. Я в нього, голубчики, — рай... На столі печене й варене, а грамофон все божественне виспівує.

Похристосувались, випили, закусили.

А я його тихенько під бока — штовх та, підморгнувши, й питаю:

— Я що б, — кажу, — було, якби оце до вас хтонебудь заскочив із тих, що ото „Долой, долой монахов“? Га? Як би ви тоді, Андрію Панасовичу? Ви ж на посаді за активного антирелігійника йдете?

Я він, знаєте, випив чарку запіканки та й говорить

— Пусте, голубчику Аби, голобчику, голова на

плечах, можна з усякого становища вискочить Поперше,—говорить, грамофон гратимене „Єлици во Христа крестітесь”, а гратиме, що мені або гостеві забажається включно до „Ми юні спартаки”. Подруге, страва, що на столі стойть, осу-

— Спробуйте лише його зачепити, то він вас зразу
„Дайощ Дніпрельстан! ”

частена на 100% — ви лишень придивітесь: папушника я, замість забобонного баранця, уквітчав фігуркою піонера з шоколадами, яйця виключно червоні, жовтих („угодовці”) — нема, блакитних („петлюрівщина”) — нема, хрін, що в поросяти в роті, пофарбував буряковим квасом — теж вроді черво-

ний, на сирній пасці скрізь п'ятикутні зірки У мене, дорогої товаришок, усе зважено, все завбачене.

— Добре, говорю Я як же з тим, що ото й на папушниках, і на серветках, і на яйцях понаписувано: „Х. В.” та „В В”. Це ж означає „Христос Воскрес”. „Воїстину Воскрес”?

— Я то вже як для кого, а для отих, що „гірше за татарина”, це означає „Хочемо випити” або „Хочете випити?”, а „В В” відповідно „Випийте, випийте” або „Вип'ємо, вип'ємо”. Не, голубчику, мене на юринді не впіймаєш. Я не з таких. У мене, голубчику, попугай єсть Так раніш він крім „Христос Воскрес” нічого не вмів вимовляти, а зараз я його перевчив Спробуйте лише його зачепити, то він вам зразу „Дайощ Дніпрельстан”... У мене, голубчику, закон — я від епохи не відстаю.

Громадяне! Щоб під час великих свят не зіпсували вам настрою деякі неприємні візитьори, робіть так, як робить Андрій Панасович Куценський.

Ф А К Т О Р

Всі кричать: фактор, фактор! Та ще й могутній ніби фактор.

Але—даруйте мені—я з цим гаслом нікак погодитись не можу.

Може кому й фактор, а мені — неприємний факт

Я—ворог радіо! Я терпіти не можу радіо.

Я—переконаний ворог радіо.

І коли оце позавчора на вулиці я когось випадково штовхнув, і цей „хтось“, поглянувши на мене скоса, промовив таким басом, ніби в нього замість горла гучномовець. „Штовхається.. Мачта антенная!.. я зненавидів радіо ще більше, бо мене ніколи так не зневажали.

Ще б пак! Мене порівнюють з якоюсь ломакою. Правда, я високий на зріст, але ж я до деякої міри людина. Я до міськради депутатів вибираю. Може й мене оберуть колинебудь за депутата. І—ломака.

Як вам це подобається?

Ні! Заявляю категорично: я ненавижу радіо.

Ви знаєте, що робиться у мене вдома? Не знаєте? Ви й уявити собі не можете.

Гризли мене жінка й діти і, нарешті таки, до-
гризли

— купив я того фактора.

І що тепер робиться?!.

Усе помешкання в проводах, конденсатори на
кожнім кроці, діти ходять не ївши, бо жінці ніколи
вона, знаєте, хвилі ловить.

А вже як дізналися того фактору діточки (а в мене
їх троє)—кінець!

Зразу. давай наушники.

Що ж!—Дав! Дав пари купив, а одну на службі
вікрав. одрізав від двох телефонів

— Жах! Сором'.

Громадянство! Знайте, що один виборчий голос
до міськради останнього скликання подав злодій.

І злодій той—я

Призвели таки діточки

Між іншим, про дітей.

Про те я вже не говоритиму, що в них на вухах
мозолі від навушників, скажу лише, що до фактору
вони в мене звались по-людському. Галина, Палажка
й Павло.

Тепер звуться по-жінчиному: Трансляція, Батарея
і Штепсель.

Тепер іноді скажеш.

— Хвілічко (раніш була просто Химка), Хвілічко!
Ти б утерла носа Павлові..

А вона сидить із навушниками на ліжкові, втелю-
щивши очі в стелю, та'

— Павла тут нема. Є Штепсель!

— Втри, кажу, хоч Штепселеві, а то соплі через Трансляцію вже на Батарею капають...

Це по вашому життя?..

Не вечеряю вже третій тиждень, бо в 5-15 — радіо-жовтня, в 5-30 — радіо пioner, в 6 12 — радіо-комсомол, а з сьомої, сами знаєте, починається вже й доросле радіо

Коли ж тут у чортової хвилі вечерятъ?!

І так, уявіть собі, щодня

Отаке мое життя Власне не життя, а „завчасне заземлення”!

I ТУТ РЕВОЛЮЦІЯ

Щоб підвищити музичність серед
червоноармійців, в Ленінграді орга-
нізують хорові інструкторські курси.
„Ізвестия ЦИКа”

.То лі дєло”—за старих часів.

Музичність сама підвищувалась, бо як вийде,
бувало, фельдфебель—цей інструктор і диригент—
та як „загньот” співакам декілька музичних реплік,
так аж стіни розлягаються од „царя туре-ах-
мед-ського” або од „цить, Дунька — мовчи,
Дунька”!!!

— Знов баса не в тую астролябію попали!
Вище! вище-е-е!!—растуди твою налево!! Тенора—
грубее-е-е!! Рабинович! Обозначай шаг на місті,
а не крути задом, як холодногорська перекупка
Тоже— зашитник отечества

Одне слово, методи були переважно практичні,
а теорія відогравала ролю підсобну і то в випад-
ках, так би мовити, екстраординарних

— Ой, штось то я, реб'ята, помічаю, що почав-
лася юринда. Хіба це „пеня”? Стечть і ротом дви-

гають задля маскировки. І хоч би один-два, а то таких неізвесних ігоїстов розплодилося штук сорок...

— Діжурний! Зібрати після молитви всіх „неізвесних“—список я дам—треба теорію загнуть, хоч і не люблю я єтой каніфолі.

Р-р-разойдісь!!

— Да!.. Так знаєте ви, господа ігоїсти, що та-коє „пеня“? Для чого вона? Ти думаєш, Сидоренко, що єто так собі, „предмет“ і більш нічого. А чи звесно тобі, необразованная твоя пика, що „пеня“, крім того, що веселить салдацьку душу, приносить пользу твоюму ограніченому здоров'ю?

Вона розвивається „слізистую оболочку“!!!

Як розвивається — я вам, сукини сини, зараз об'ясню

У кожнієї людини в горлі єсть клапан. За тим клапаном єсть перепонка, або, по-вченому, слізиста оболонка.

І от, як ти співаєш, із тебе—через груди — виходить напор з воздуху і смикає ту ю перепонку, як струну...

Значить, і грудям—розвитія, і перепонці — розвитія, і... дурній твоїй голові—розвитія, бо не буде через твою дурну голову від начальства заміченія і не будеш ти без зміни на кухні картоплю чистити .

От що значить „пеня“!!!

— А ну, Сидоренко, шкварни для репетиції „Полюбила коваля“!!!

— На місці, шагом м а-а-р-р-ш-ш!!

А зараз?

Скінчить отой інструктор курси, приїде до своєї залоги, зберуться червоноармійці в клубі чи де там і почнеться...

Теорія музики, сольфеджіо, ноти, гами, різні там сі-бемолі, та до дієзи, модерати, та в „піч-ти-кати”...

Ну, скажіть, будь ласка, чи скоро — за такою купою теорій — ота бідолашна „слізістая оболочка” дочекає на „розвитіс”?

А ще кажуть, що .

Е-х-х-х..

РОЗЧАРУВАННЯ

Я, шановні товариши, людина майже культурна і завжди покладаюсь на науку. Не можу, одне слово, без науки дихнути. Наприклад, дружина огірки солить, а я стою поруч з „Подарком молодым хохлякам“ у руках і стежу, щоб все було за науковою Підсcoчить, припустім, така ситуація, що треба Дніпрельстанові (синкові) клізму поставити, я беру „Сам собі лікар“ і, поки мій син галасує, тримаючись за живіт, перегортаю 300 сторінок „Сам собі лікаря“, відшукую те місце, де говориться про наукове ставлення клізми, і Дніпрельстан мій починає знову галасувати вже від науки.

Взагалі ніхто не має права закинути мені, що я ігнорую науку. Ні в якому разі.

І коли я, прочитавши в газетах (бачите, і газети читаю) про затемнення сонця 29 червня, почав готовуватись до цієї всесвітньої події, то в цьому нема нічого дивного. Готовувався я основательно. Читав „Вечернє Радіо“, закоптив скло, згадав мимоволі, що на початку війни 1914 року теж було затемнення сонця.. Але згадав це між іншим, бо певен, що війни не буде, бо ми війни не

хочемо. А коли доведеться воювати, то хай знають, акули, що ми готові. До речі, ніколи не думав, що сахарин такий дорогий. Коли порівняти з таранею, то виходить, що кіло сахарину коштує, як 5 пудів тарані. Ну, сахарин сковав у радіо приймач, а що робити з таранею—не знаю.

Кум Бензол Йосипович раяв зробити з тарані матраса. Доведеться, мабуть, так і зробити. Неприємно трохи, але нічого не поробиш „Хочеш миру—готуйся воювати“.

Значить, про затемнення 29 червня прокинувся о 6 годині ранку. Поснідав таранею. О 7 вийшов із дому Вирішив спостерігати на вулиці, як природа переживатиме цю подію. Наука говорить (читав у календарі), що рослини, а особливо тварини, реагують Добре. Почалося затемнення і разом із тим почалось розчарування моє в науці.

Дійсно, товариші, з тим затемненням наука підкачала.

Дійсно—бачив. Безсловно, сонце затемніло з лівого флангу. Вроді на нього хто насунув, а потім одсунув звичайну сковороду. Та й то не спромігся на все сонце насунути, а лише на половину.

Ну, насунув! Ну, добре! А далі? Де зміна явищ у природі? Де паніка серед тварин і рослин? Не бачив ніякої паніки. Правда, в трамваї на Пушкінській була колотнеча, так то зовсім з іншої причини. Висаджували якусь громадчинку, що хотіла п'ятилітню дитину за трьохлітню провезти й кричала на кондуктора.

— В мінے муж не знаїть, сколькі йому лєт, а то він знаїть...

Так це ж у нас трапляється щодня.

Тварини трималися спокійно. Коні візників, як і завжди, залишали на брукові нормальну кіль-

Почалося затемнення і разом із тим почалось
роздачування моє в науці

кість спецхарчування для горобців, собаки в на-
мордниках тримали себе теж пристойно. Відкри-
тих виступів проти пригноблення собачих прав не
спостерігав. Кози?.. Але скільки тих кіз у Харкові?..
Люди?..

Люди дійсно реагували, але якось невиразно
Кожен дивиться на сонце через чорне скло, а що
в людини на думці — піді довідайся Інший ді-
виться на сонце, а сам може думати „Не спіз-
ниться б на посаду, а то оштрафують“. Люди —
вони завжди люди

Я паніки не було абсолютно. Не те що паніки,
навіть п'яного ні одного не бачив.

От і вір після цього календарям, вір науковим
авторитетам Її-богу, ще одне затемнення, і я ціл-
ком розчаруюсь у науці. Я може зробити це за-
раз, не чекаючи на затемнення? Принаймні, хоч
мойому Дніпрельстанчикові буде легше.

ПРО ВУДКУ, РИБКУ І ВЗАГАЛІ

Найкраща розвага літом—це ловити рибу вудкою
Коли людині остогидне нудити світом, людина
починає вудити Ріжниці між цими двома „заня-
тіями“ майже нікоторої нема, а тому людина ні
чим не ризикує.

Якже ловиться риба вудкою?

Погано ловиться, а найчастіше зовсім не ловиться
Що таке вудка в цілому?

Через те, що російського прислів'я „На одном
конце червяк, а на другом дурак“ до наших
українських умов пристосувати нам трохи не
зручно, ми визначаємо вудку так

Вудкою називається знаряддя, призначене для
масової перевозки в дачних і інших поїздах у на-
прямку до тих місцевостей, де єсть річки, озера
й ставки. В місцевостях, де нема залізниці, масову
перевозку замінюють масовою переноскою

Вудка—річ дуже складна.

Складається вона з: вудилища, лески, поплавця
й гачка

Вудилище. Довга бамбукова або з ліщини
(орішина) ломака, якою, ідучи рибальчити, дуже
зручно збивати яблука з найвищої яблуні Збивати

яблука по чужих садках не рекомендується, бо для цього, крім вудища, треба мати ще й швидкі ноги.

Л е с к а. Теж довга, але вже не ломака, а нитка. Шовкова, або з англійського шлагату, або з кінського волосу. Важлива деталь: найкраще риба береться на леску, зроблену з хвоста смирної коняки

Особливість лески, незалежно від матеріалу, з якого вона зроблена—заплутуватись як раз тоді, коли ви прийшли на річку і хочете пустити вудку в „действі“. І так же ж заплутується, прохлятуща, що майже завжди доводиться розплутувати її способом Олександра Македонського.

Г а ч о к (крючок) або риб'яча смерть. Це та частина вудки, що має органічне „свойство“ чиплятись за все, крім риби. Чипляється за осоку, лозу, очерет, ваші власні штани, підводну корчу й інші зовсім не подібні до риби речі. Авторові цих рядків довелось торік витягти з Ворскли звичайні парикмахерські ножиці, але риби автор, принаймні в той день, як і взагалі за ціле літо ні одної не впіймав.

Поплавець Поплавець відограє ролю сигналізатора. Він надзвичайно точно й вчасно підкивує вам, що риба з'їла вже насадку і що треба насаджувати на гачок нову насадку, бо риба — ця нетерпляча істота — негайно покине ваші вудки і почне істи насадку у вашого сусіди. А це викликає заздрість. Та не звичайну, а жахливу охотницьку

заздрість Дійсно ж жах. Ви на власні очі бачите, що поруч у Петра Ванченка, або в Грицька Винника раз-у-раз клює, а ваші поплавці стоять непорушно Та тут від заздрості у вас у середині може нетерпляча жіла лопнутися. Взагалі поплавець надзвичайно важлива частина вудки. Принаймні він завжди вказує, що риба в річці є і що риба ця почувас себе не погано, поснідавши вішою насадкою.

Хтось із євангельських вождів сказав, що „Вєра без добрих дел мертвіа єсть“, то так і вудкою без насадки риби не впіймаєш

Що ж таке насадка?

Насадка (інакше — меню риб'ячого харчування) - це все, що насаджуєте ви на гачок з метою впіймати рибу. Риба хватає насадку, разом із нею гачок і . ax! Розумієте тепер, що не буде з нашого боку помилки, коли ми скажемо, що насадка в складній системі вудки відиграє ролю звичайнісінького провокатора.

Риб'ячих провокаторів багато (з цього боку риби ще щасливіші за людей)—горох, пшеничка, каша, хліб, макуха, червяки, гробаки, метелики, мухи, коники, жаби й живці. Живці це маленькі рибки: піскарі, бубірі, верховодки й інші.

Найкраща насадка, в чому ми з власного досвіду непохитно у说服ились, це: горох, пшеничка, каша й хліб. Насадки, що однаково вживають, риби й рибалки. Цього не можна сказати про червяків, гробаків, мух, коників, метеликів і жаб. Тут

риба „за“, а рибалки, категорично „проти“. Трохи окремо стойть макуха. Конопляну макуху їсти можна. Посолена вона не погана. Макуха з рапсу, соняшників, льону, куколю значно гірша за конопляну. Дуже гірка.

Але ці сорти макухи мають прекрасну особливість. Чим більше сидите ви на річці, тим більше вони наближаються якістю до конопляної макухи.

Вище ми описали головні, так би мовити, приладдя, що за їх допомогою рибалка має можливість мріяти про масове знищенння щук, окунів, чабаків, коропів та іншої риби.

Тепер декілька слів про підсобні.

Торба або кошик, куди ви маєте змогу покласти хліб, сало, оселедці, сіль, тараню, яйця, сірники, махорку — речі, що їх відсутність дуже кепсько відбувається на наслідках охоти. Висновок. чим більша торба, тим більше шансів, що ви не швидко підете додому, отже впіймаєте більше риби. Досвід говорить, що кількість упійманої риби прямо пропорціональна кількості загубленого на рибальстві часу.

Кійок. Звичайний кійок Призначення його — захищати ваші штани й літки від місцевих собак. Деякі скептики можуть закинути авторові, що кійок річ не така вже необхідна. Але на авторову думку навпаки. Доказом цього автор досить охоче демонструє сліди собачих зубів на правій авторовій літці. Результат тих часів, коли автор був скептиком й ігнорував поради досвідчених рибалок.

Деякі поради для початківців

Рибальське привітання. Прийшовши на річку і побачивши, що вже якась потвора сидить і вудить, ви підходите, сідаєте поруч і промовляєте:

Рибка плаває по дну!

Досвідчений рибалка, такий, знаєте, риб'ячий вовк, обов'язково не гляне на вас і прокаже

Навряд упіймаєш хоч одну.

Вважайте, що знайомство оформлене і ви маєте право повести коротеньку професійну балачку.

— Клюйоть?

— Сідай—сам довідаєшся.

— Є щонебудь?

— Ні, крім тебе, ще ні одного дурня не було.

— Так! А на що ловите? На макуху, кажуть, добре береться?

— Береться й на макуху .. А покищо, йди ти під три чорти, щоб не було близько твого й духу...

Звичайно, це не єсть типова розмова, але наведений зразок свідчить, що членність і привітність серед рибалок стойть не на останньому місці.

Як досягти найкращих результатів, с.-т. як впіймати багато риби

Єсть ріжні способи, але за найкращий вважається такий.

Ви примічаєте заздалегідь, де саме ставлять на ніч ятіря рибалки-професіонали (ті, знаєте, що ото ввесь час швидляють на човнах поза ваші

вудки, робити їм, лодарям, нічого), а потім уночі сідасте теж на човна, тихенько під'їздите, витрущусте з ятірів рибу собі в торбу (бачите, торба!) і йдете собі додому. Треба лише кожній рибині поробити гачком у роті дірочки, щоб потім легше було довести, що риба впіймалась на вудку.

Цей спосіб—прекрасний спосіб. Серед рибалок він має надзвичайно поетичну назву—„незабутній спосіб”, бо забути скільки разів вас били і як вас би-и-и-ли дійсно трудно

..

Закінчуючи статтю, хіба можна втриматись від заклику:

— Громадяни! Хочете довше пожити на світі—ловіть рибу!!

Пам'ятайте, що найживучіший народ на світі—це вудильщики.

Приклад Авторові цих рядків 40 з гаком. Вудкою він орудує років з 10, причому „незабутнім способом” ловив за життя 30 раз (не більш разу за літо).

І—як бачите—живий.

„ОСКУДЕНІ“

Голова місцевої філії союзу мисливців згорнув газету й зіхнув.

— Знову...

— Що „знову?“ — запитав секретар.

— Та ось знову в суботу біля Кулгинівки один утопився — за качкою в болото поліз, — а один всадив заряда в спину якомусь селянинові — мало на смерть не забив Треба щось робити, Василю Гордійовичу Читав я недавно в одній столичній газеті, що слід би отаких горе-мисливців водити на полювання з інструкторами. Може й нам спробувати, як ви гадаєте, га?

— А що ж, давайте спробуємо

— Добре. Пишіть постанову.

• •

З лісу вийшла група мисливців чоловіка з 20. Одійшовши кроків двісті, група розташувалась на невеликому бугорчику. Один з мисливців, поважний дідок у рогових окулярах, з паличкою і з термосом через плече, зняв капелюха, обтер лисину хусточкою і сказав:

— Ну, й пече...

-- Да, припіка,—відповів йому юнак, увесь обвішаний набоями, пантронташами, ягдташами А проте, Кирило Петровичу, вже пів на четверту. Може починемо?

— Зараз почнемо

І в цьому „почнемо“ чулося, що Кирилові Петровичу принаймні доведеться починати або вмирati, або сідати в спеціальне крісло зубного лікаря.

— Значить, шановні товариши, минулої неділі, ми з вами студіювали качку. Певен, що ви ще не забули моїх зауважень і вказівок Темою сьогоднішньої нашої лекції буде заєць

Заєць належить до групи диких звірів Водиться переважно скрізь У природі існує багато зайців, але грубо, схематично так би мовити, їх можна поділити на 4 породи. залізничних, радіо-зайців, базарних і лісових (польових, лугових). У даному разі нас—мисливців - цікавлять лише останні дві породи, с-б базарні й лісові зайці, через те, що перші дві породи виечають досить охоче і не без успіху мисливці залізничного контролю і агенти фінвідділу

Значить, про базарних і лісових зайців

З попереднього мого зауваження ви напевні зробили висновок, що назву „базарний“, „польовий“, „луговий“ і „лісовий“ зайці набирають від тих місцевостей, де вони плодяться, живуть, працюють і виконують ріжні обов'язки, можливо виборні, а можливо й по призначенню Що таке базар, ліс, поле луг—ви знаєте з моїх попередніх

лекцій, але для дощльності коротенько нагадаю. Базар—це місцевість, де ваша мама закуповує продукти, лісом називається загальне зібрання дерев, лугом—пленум трави й сіна, а полем—житловий площа майбутніх французьких булок, поковських пундиків і копійчаних бубликів.

У цьому місці Кирило Петрович закурив люльку. Аудиторія присунулась ближче

— Йдемо далі. Характерні ознаки зайців короткий хвіст, довгі вуха і задні ноги довші за передні.

Виглядом своїм зайці нагадують до деякої міри невеликих собак і підсвинків до трьохмісячного віку. Отже, щоб під час полювання ви випадково не застрелили щуценята або підсвинка, пам'ятайте основне зайці ніколи не гавкають і не кувікають. Значить, коли ви забачили денебудь звірину, яка на вашу думку може бути й зайцем, ви раніше, ніж стріляти, потихеньку підходите до звірини і ніжно промовляєте: „ци-ци-ци” або: „паць-паць-паць!” і коли після цього звірина не гавкне і не закувіка—стріляйте Жодного сумніву: перед вами заєць.

Тепер переходимо до другої частини нашої лекції, а саме: як стріляти зайців?

Увага, товариші! Пам'ятайте, що мисливець не для того існує на світі, щоб вивчати зайців, він існує для того, щоб нищити зайців.

Як же стріляти зайців, щоб: 1) не одстріляти собі ноги або руки (труднощі за наших часів добути протеза) і 2) не застрелити когонебудь з товаришів (турботи по влаштуванню похорон,

підготовка до надгробної промови, аліменти собаці забитого і т. д. і т. д.).

Щоб позбавитися цих неприємностей, треба: а) визначити точно, під яким градусом північної довготи чи західної широти сидить або лежить заєць, б) під яким градусом (не горільчаним звичайно) стоїть ви.

Визначивши це, ви прикладаєте долоні до рота рупором і кричите.

— Я а-г о-о-в! Товариші-і-і! Я вгледів зайця! Він лежить на захід від мене під 42°88' північної довготи Зараз стрілятим-у-у!! Заряд летітиме на північний захід!! Хто там ходить, тікай, або щовайся-я-я!! Попереджу-ю-ю!! Раз, два, три!

А потім уже безпечно стрілясте.

Це коли заєць лежить. А коли заєць біжить, засоби підготовки до стрільби залишаються ті самі. Ріжниця лише в тому, що всю підготовку ви проробляєте швидше, залежно від швидкості заячого бігу. Замість поважного: „Яго-о-ов! Товариші, я вгл е-е-е-дів і т. д.“, ви кричите одразу — швидко, швидко: „Товариші, я вгледів зайця, він біжить і т. д.“. Коли на вашу тираду заєць, якто кажуть, „припустить“, — і ви відповідно „припустіть“.

На цьому я закінчу нашу сьогоднішню лекцію. Зачоти в неділю за два тижні, тут же. Іспити провадитиму за програмою:

Качка та ІІ вплив на психологію початківців-мисливців, заєць і статистика нещасних випадків під час полювання, мисливська собака та ІІ світогляд...

Аудиторія почала закусювати. Сонце припікало.

КІНО НА СЕЛІ

— Так кажете, Гуровичу, у вас на селі кінематограф є?

— А то як же? Справжнісінький! Щонеділі роздeлує у нас-таки, в школі.

— Цікаво?

— Дуже цікаво, що й говорити! Спасибі нашим шефам, догодили, сказати би, народові.

— Давно ж він у вас?.. Розкажіть, будь ласка, як же воно так сталося, що й у вас—у Жабоквакалці—кінематограф з'явився..

— З охотою.

Почалось воно так:

На другу пречисту ходив по селу наш виконавець Гарасько Сознательний і наказував, щоб у неділю прямо з церкви „увесь правоголосний і безправоголосний народ і котрі женищни приходили до сільради на сход“. Сповістили, мовляв, по телефоні з району, що у неділю приїдуть на село шеф показувати змичку

Приїдуть—проказував Гарасько,—небезпременно прямо з городу на антанабилі, а тому—не спізнюються, граждані! Бо воно хоч і шеф, а все ж таки людина і невдобні показувати свою повну індіхви-

ренцію, коли людина старається, хоч і на антанабилі .

Явка, між іншим, добровольна, а тому хто спізнииться або не прийде зовсім . говорити не приходиться .. Однословно, щоб жалкувати ув последстві—приходьте, граждани, всі обов'язково ..

У неділю батюшка зарані скінчили службу, і вся громада посунула до сільради зустрічати гостей.

Дійсністю, приблизно говоря, на обідню пору—приїхали

Шеф—огрідний чолов'яга, пудів на шість, у кобеняку, з окулярами на кашкеті, і поруч його змичка—гарненька тоненька жіночка у червоній хустці.

Влаштувався мітинг.

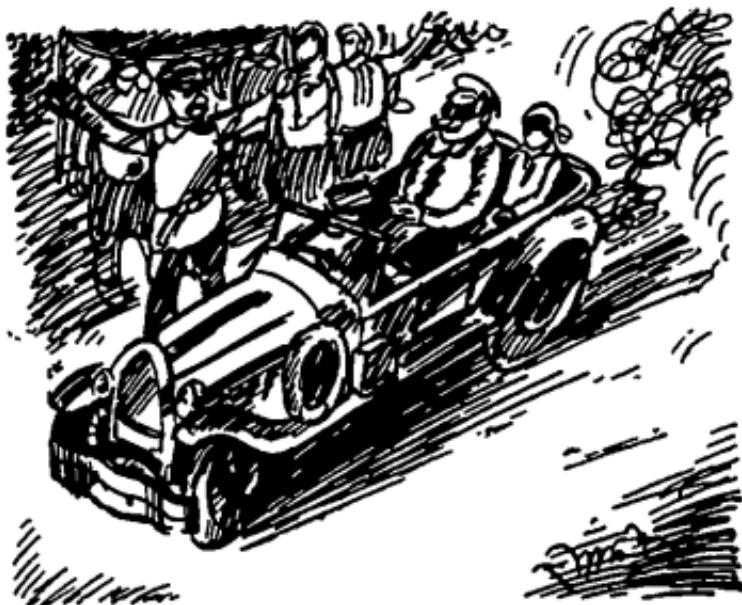
За почесну презид'ю обрали діда Юхима Первака—він у нас завжди тую должність сполняє.

Насамперед шеф завітав до громади і попрощав Гараська „немедліно од'їскать“ хазяїна того поросяти, що вони антанабильом на вигоні заливали.

— Потому,—сказав шеф,—ми хоч і городськії, а розуміємо, що порося незинувате в тому, що на світі є політика й змичка. А власність ми визнаємо і за поросячий реманент збитки безсловно виплатимо. Не турбуйтесь!..

Але турбуватись майже не прийшлося, бо до сільради бігла, мов несамовита, баба Палажка Совхозиха і так репетувала на ввесь майдан, що дід Юхим забрав собі слово і промовив до шефа

— Не інакше, дорогой товариш з городу, поросся Палажчине, бо еста активная баба даремно нікагда не галасуйтъ і треба, найшвидше, євтую ораторшу припинить, поки вона не распропо.. ганди-

Шеф — оглядний чолов'яга, пудів на шість, у хобеняку, з окулярами на кашкеті, і поруч Його змичка

рувала антанабильову маму і вашого, звиняйте, тата...

Шеф погодився, витяг трояка, і на цьому уро-
чиста частина мітингу закінчилася.

Далі забрав слово шеф і говорив довго-довго,
годин зо дві, а змичка ввесь час мовчала і лише
іноді плескала в долоні.

Говорив про все потроху про Китай, про попів, про кооператив, про школу ..

Проказував про те, як совєтська влада ввесь час хоче когось „лицем до села“ обернути, а воно, лиха личина, ніяк не обертається

Нарешті, шеф довго говорив про якогось „великого німого“, що придумав апарат, і зараз говорити краще за балакучого

Що від того німого велика людям користь стала..

Що можна за допомогою того німого апарату, сидячи, приміром у нас, у Жабоквакальці, бачити, як люди по інших країнах живуть, як вони тес життя будують і як, мовляв, ми „у всьої той культури“ задніх пасемо .

Одне слово, зацікавив нас шеф дуже, так, що дід Юхим знову забрав слово і сказав шефові

— А нізяз лі, дорогий докладчик з городу, мітинга припинить, бо вся громада дуже задоволена, хоч і не обідала.. А коли ваша ласка, чи не можна нам на село такого, хоч поганенького, німого апарату дістати, щоб і ми користь мали і з задніх у передні, за вашою допомогою, пересунулися .

На це шеф відповів: „дорогі граждани, не турбуйтесь і не сумлівайтесь, ми шефнюсмо органі зовано і подбаємо про те, що й у вас на селі буде кіньмитограф“.

Потім шефи поїхали.

Народ розійшовся дуже задоволений, і ще тижнів з три жваво обговорювали .. як повезло отій

куркульці Совхозисі, що здёрла трояка за шолудиве порося, яке й семигривеника не варт.

Потім, місяців через два, привезли з городу до школи апарат і тепер щонеділі цокотить лиха личина і показує..

Чого тільки не показує?!!

— Ну і що ж? Велику користь мають селяни?

— Отакої!.. А як же?

Та скажіть на милість, коли б ото я, Сидір Гурович Просяний, та побачив „Свадьбу у Курвляндії“
або „Макса на похороні своєї рідної тещі?“

А є справді!

Хіба покриєш такого аргумента?

Я, принаймні, не покрив.

КРАХ КДР'ЄРИ

(З портфелю комісії по обслідуванню низового апарату)

І

Голови Н сільради Тараса Кички

Заява

Позаяк ворогів у совєцькій владі не перевелося і всі вони прагнуть як би знищіти вірних совєцькій владі людей, то я пишу цю заяву, знаючи, що на мене подано всякі скарги контріволюціонерами і саботажниками. І я прошу комісію увняти моєму слову захисника совєцької владі і одkinутъ неправильні доносительства.

Бо коли скаржиться до вас громадянин Голоштан, ніби я його неправильно посадив у холодну за несоврем'яною узнос продподатку, то поступив я правильно і по закону, бо хоча Голоштан і належить до сословія незаможників, але він спізнився з узносом аж на цілий день.

Я ще не довіряйте, товариші комісія, коли вам злосній бандицький елементи будуть скаржитись, ніби я, випивши у куми Гапки самогону, вийшов

на вулицю і почав розказувати дівчатам соромицькі речі, а потім вів себе без усякого приличня. Насправді ж я, як сознательной борець вів агітацію за Авіяхем, у чому не було неприличія, а тольки отсутствіє соответствених приспособленій.

Ще може хто клепатиме на мене, ніби я потураю попам, то я не тільки не потураю, а навпаки, лишаюся вірним борцем за совєцьку власті на місцях, про що свідчать прикладені до цього заяви громадян, в чім і підписуюсь Голова сільради Тарас Кичка.

II

У сільраді не помічав нічого плохого, все харашо і удовлетворительно. Дужче вже стається нікуди.

Незаможник Куркулячий

III

По прибитії майом з армії усех фронтов, де держався до последньої каплі живота і наблюдав хвункцю органа местной власті тов Кички, щитаю ону нормальності, як для біднейшого селянства. I по ізністоженню самогонки он работай нормально, як і слід для вредного аліменту. Характеристику тов. Кичка імеєть твъордую і по поддержке диктатури вообще і в частності не хромаєть.

Бувший зашитник молодой Республіки Советов
П. Петренков

IV

Поєліку в нашому селі дом віротерпимості—церква Божа—одремонтована, люди до неї ходять, священник імеєть право возгласа, властію ми задоволені. А що ніби голова сільради гр. Тарасій Кичка править у церкві за старосту, то сіє неправильно

Гр. Кичка на виборах церковного старости об'явив усім парафіянам, що того почетного звання він не може виконувати по закону, поєліку государство повинно бути окремо від церкви.

Актив релігійної громади, а за його неграмотного розписався псалмопевець

Давид Зануда

V

Постанова комісії

Громадяніна Кичку з поста голови сільради усунути

КОРЕСПОНДЕНТ

Секретаря сільради Стратона Свиридоновича Супоню, колишнього волосного писаря,—скоротили

Селяни вимагали скоротити за „п'янство і за вимогательство у граждан взяток і хабарів”—так було зазначено в заяві, що подало село до району.

— Ну, пождіть же.. Пам'ятатимете ви Супоню „скоротителі“ паршиві.. Всіх зажену на слизьке.

І того ж дня увечері, щільно зачинивши вікониці, строчив Супоня довжелезного листа до редакції газети.

— Народ наш,— писав Супоня — у всій своїй масивності темний, несвежественой Нікоторої в ньому нема сучасности, однозначно відсталість Мітинг, або якенебудь зібрання щодо стихійного завоювання повітрофльоти, або про Китай, перевести неможливо, потому повна контра до платформи соціалізму.

Проте гонка самогону дійшла до норми. Нема хати, де б не гнали. На вулиці, приміром, збереться три-чотири чоловіка—тільки й чути ріжні доброхемічні балочки про змійовики, закваски, першак, вторак і протчії аналізи. До того дійшло, що дехто почав професію змінювати Навіть дячок наш

з 30-тирічним стажом поприща, заявив оце недавно, досить — говорить — розповсюджувати антирелігійний опіюм — краще гнать буду. І гонить. І, вірите, кращого самогону на весь район не знайдете

Щільно зачинивши віконниці строчив Супоня довгелазного листа до редакції газети

Начальство ж наше дивиться на все скроль пальці, а через те всюди полноє безобразіє курса внутрішньої і зовнішньої політики.

Наприклад, кооперація Тільки й слави, що винісся з „рукопожатієм“. Робітничо-селянського краму до мініума мало. Різні там пудри, духи — одне слово предмети цивілізації. Нема мануфактури,

нема чобіт, ні гвіздка, ні серпа, ні молотка,—ну нікотої тобі емблеми, що це державна торгівля. Слабкувато також і нашот продуктивності, як от: чай, сірники, цукор, мило й інші продукти нового побуту.

Школа в нас заведенія хоч і пристойне, велика й нова, так по більшості не функціонує, по тій причині, що вчителька щороку рожає і на підставі трудових кодексів нічого не робить, бо 2 місяці відпуску до пологів, та 2 після пологів. Та вакації А пристосувати пологи до вакації ніяк не вдається, бо це значить іти проти природи.

Інформуючи редакцію про стан народньої освіти, я повинен дещо сказати про нашого голову сільради. Він, бачите, скоро три роки, як вивчає з учителькою науку. Вже арифметику проізошол. Припустім, що все гаразд, але арифметикою твердої політики не встановиш, а користі з того, що всі учитильшині діти подібні до голови сільради,—мало

Щодо інших органів нашої влади, то всі вони не на висоті уровня.

Начміліції, наприклад, замість того, щоб працювати по своєму прямому призначенню—по самогону та бандитизму—захопився жіночим рухом і так налагодив змичку з дівчатами, що тільки й чути, або дитина, або аборт з уністоженiem майбутнього громадянина республіки.

Комсомол візьмемо—теж радости мало. Беруться за роботу ніби й колективно, а творчості не видать. За це літо тільки одні ворота дъогтем вимазали та й то батющі. Чому саме священикові-невідомо.

Просто немає керовника, а інструкції з центру ще не одержані.

Взагалі молодь розпущена, не поважає старших. Мене, наприклад, як мос прізвище, ім'я та по батькові починається з „С“, інакше й не прозивають як: „он іде трижды сукин син“.

Не забувши „прописати“ комосередок, комнезам і решту, Супоня так закінчив листа

— І як в такій глуші жити і працювати істинним патріотам радянської влади, коли кругом представники влади тільки те й роблять, що манікують подрив авторитету Радянської Влади на місцях

За місяць Супоню судили. Зараз він сидить і збирає матеріяли для нової кореспонденції: „Про непорядки в Н БУПРі“.

КІНЬ У ПОВІТРІ

Оце колись—увечері Приймаю радіо-слухачівську позу... З цього ви робите висновок, що в мене в квартирі єсть радіо. Правильно—не помилились! Бо я така ж ненормальна людина, як і ви, як і решта.

Приймаю, значить, радіо-слухачівську позу—лягаю просто на ліжку, стискую голову залізним обручем, уші навантажую навушниками, кричу на сина, щоб замовкі, і слухаю.

— Алло! Алло! Говорить Харківська радіомовна станція Наркомосу України на хвилі 477 метрів.

Це зрозуміло.

— Алло! Алло! Балакучіо Харковенчіо радіомовенчіо штанці Наркомпросіо Україніо ін хвилендо чіо—чіо—чіо—метріо!

Це на есперанто. Кажуть, ніби есперантисти розуміють Можливо.

Зараз почнеться перший в світі шаховий матч по радіо між Харковом і Київом! За Київ грають маєстри Богатирчук, Рмузер, Погребіський, Гринберг, Поляк, за Харків маєстри. Яльохин, Григоренко, Ойстрах, Порт і Янушпольський.

— Київ робить перший ход: д2—д4! Харків e7—e6!! e7—e6!! Черговий ход Києва о 6 годині 15 хвилин!!.

— Алло! Алло! Київ, Київ!! Слухайте нас!! e7—e6! e7—e6!!

І пішло, і поїхало..

Ви ж розумієте, що це значить? До чого ми доскочили?

Столиця України—Харків перший у світі ініціатор шахової гри по радіо. Харків перший у світі поліз у міжпланетні простори з кіньми, слонами, ферзями і пішаками! Перший у світі.

Хіба це не красиво? Хіба це не заслуга?

Хіба це не наштовхне тих, що влаштовують матч на всесвітнє першенство між Дльохіним і Капабланкою, зробити так, що шахисти всього світу будуть стежити за грою найкращих шахістів і за хвилину знатимуть про кожен ход

Пристосувати радіо до шахів, до однієї з найкультурніших розваг людства—це прекрасна ідея.

І Харкову і харківським шахістам, першим піонерам у цьому ділі—честь і слава!

Ініціатива Іхня не загине—я певен у тому.

Я також певен і в тому, що пробіжить деякий час, ну—місяць, два, рік—не важно, надавлю я відповідну кнопку своєї домашньої радіостанції, намацаю Кубу, намацаю житлокооп, де мешкає Капабланка, та

— Доброго здоров'я Рауль Хозовичу! Живеньки-здоровеньки! Може вшкваримо з вами дебют

еспанських пішаків? Що, згода?! Прекрасно! Ваш ход? д2—д4? Гаразд! А я піду коником!.. Я, знаєте, коником! Коником воно спокайнєй. Я в таких випадках крию завжди коником...

Отака може бути штука

Хто виграс, хто програс,—цього, звичайно, на-перед не скажеш, всяко буває, але пограти—пограємо.

КРАПЧИНЕ ГОРЕН

Одержанши аванс і наказ від редакції дати фейлетона до різдвяного номера, фейлетоніст тов Крапка прибіг радісний додому, пообідав і по-приймавши з кухонного стола примус, тарілки й недойдки, розіслав на столі газету, витяг із кишени бльокнот і олівець, і почав писати.

Писав він довго й уперто, дивічі полаявся з другиною, викурив три коробки „Екселянса“, викресловав, перекреслював, починав знову,—не виходило нічорта.

— Хто видумав ці трекляті свята,—думав Крапка, починаючи новий аркуш,—хіба можна на 10 році революції так мучити людину? Дали двадцять карбованців, а виснажать тебе на сорок. Чортати пристосуєш те різдво до сучасного життя, або сучасне життя до різдва. Якийсь міф, опіюм і пристосуй. До чого? Може до Дніпрельстану? Може до радіо? Це вам не старі часи, коли, бувало, як заморозив денебудь на парадному хлопчика, так і досить! Я спробуй тепер, то читач тобі зразу.

— Буза! Пишуть же ж...—Та я таких хлопчиків на кожному парадному майже щодня бачу і на чердаках бачу і по афішних тумбах бачу, та не по

одному, а по 20, 30, 40 бачу. Теж—писателі! Ти мені романтики подай, а реалізму мені й фінінспектор подасть. „Писателі!”

Лбо як ти напишеш тепер про того старовинного прекрасного сентиментального злодія, що зворушений дзвоном до утрені, повертає покрадені речі власникovi, а зворушений власник запрошує „доброго” злодія до себе на ялинку. І що скаже читач, прочитавши у фейлетоні такий монолог сучасного злодія.

— Була в міні робота під різдво. Заскочив я з чорного хода до одного фраєра—на Москалівці жів'ять Да. Присвітив ліхтариком—сплять. Я, конечно, пальто й іншое короє барахло, у торбу і только хотів гвинта нарізати, а Йон, зараза, как бовкніть у дзвона на Москалівській церкві до утрені, фраєр прокинувся та в галас! Мало не засипався... Повигадують гадюки, празники, а нашому брату шамать нечого.

Крапка з пересердя розірвав початий аркуш і кинув його на підлогу.

— Не! Колись краще було, що не кажіть. Колись, бувало, на звичайному обивательському сні можна було спокійнісенько викрутитись прислав якого-небудь Івана Івановича і, поки він хропе, рядків 200-300 й ушкварив, додавши на кінці оте знамените.

— Іван Іванович, упіймавши за хвоста навісного чортика, настромив його на виделку, вмочив у сметану, смачно облизався і.. прокинувся.

А тепер так можна? Хіба тепер обивателя при спиш? Обиватель тепер або радіо передачу цілу ніч краде, або в пивній до 2 год. ночі на кабаре дивиться. Та й після 2-ої хіба додому піде? Якраз Він ще по вулиці пройдеться, та як провадиться боротьба з проституцією „удостовіриться“

А коли й засне там біля 6-ої ранком, то не встигнеш 15-ти рядків написати, як він уже й про-кинувся Отакий тепер обиватель Йому б спати, а він, бачите, навіть уночі громадські обов'язки виконує. Хіба заробиш на такому сознательному.

Або яка прекрасна темочка була в старовину— ялинка. Багатий будинок, музика, у вікно видно величезну залю, там ялинка, тисячі свічок, багато щасливих дітей .

А ти в цей час під вікно для контрасту підсунеш, бувало, або селянського хлопчика, що невідомо яким чином попав із села до міста, або покладеш під двері дівчинку-немовлятко, а сам в образі бідно одягненої жінчини кладеш земні поклони біля церкви і твої уста шепочуть господи, прости мені... я не винна, що кинула свою кров...“

Ах, життя було! Отакий епізодик, а рядків 150 з „ідеологією“ дайош! .

А тепер? Де ти ту ялинку побачиш? Коли хто й зробить, то напевне віконниці позачиняє на „мертву“, а з середини ще й подушками позакладає, на всяк випадок, бо незручно ж йому якось: годині дві тому на загальному зібранні докладчиком про „міщанство“ й сучасність виступав,

громив, розпинається—хоч-не-хоч треба подушок на допомогу...

Да, труднівато стало нашому братові-газетяреві.
Хоч би аванса того не брав ..

Біля 4 от години ночі Крапка заснув Снився йому різдвяний номер газети і на тому місці, де завжди друкувались його фейлетони, величезними літерами було надруковано.

„Аванс—опіюм для народу”!

ГРІП

(Діалог недалекого майбутнього)

— Чого це ви, Палажко Кімовно, такі збентежені?

— Та як же? Ви уявіть собі: грається у дворі сусідський Центр з моєю Конституційкою. Граються так хороше, лагідно ..

— Коли це, немов той Пилип з конопель, підскакує до них отієї витрішкуватої лахудри отої шибеник Пленум, порозкидав геть чисто всі виграшки, дав по вуху Центрові, і хотів було вже Конституційку за волосся вхопити, а тут я з вікна:

— Чи не сором,—кажу,—тобі, любуряко, отаке творити. Ти ж жовтеньонок—кажу—чорт би розпік твоого батька, хоч він і зі стажем 17 року...

Так воно, щеня, мені таке сказали, що, вірите, Сесіс Сидоровно, я й у 27 році такого не чувала...

Я тоді до тієї витрішкуватої та й кажу: час уже,—кажу,—громадянко, вжити якогонебудь комплекса до вашого сина. Далі ж так неможливо! Я не для того,—кажу,—Конституційку народила, щоб різні ваші Пленуми за волосся ІІ тягали... Вихованнячко!..

А вона мені не ваше,— говорить,— діло. У кожного своя метода виховання. Ви так виховуєте, а я так виховую і потім,—каже,—якби в мене одне, як от у вас, а то крім Пленума у мене ще й Електрифікація й Дніпрельстан і Трактор, а позавчора лише малого жовтонули: Гріпом на честь Гр. I. Петровського назвали... За всіма не вгледиш . Бувайте.. Та й пішла.

Бачили таку?

Ну, пожди, голубочко! ·Хай лише повернеться твій Автобус Кирилович, а я вже сама подбаю про те, щоб запитав він свою Зупиночку, куди це вона вчора ввечері з бухгалтером із 7 номера ходила...

Пожди!!!

ВОЄНІЗУЙТЕСЯ

Ой, товариші! Ой, громадяни! Не розумію, абсолютно не розумію! В чім річ? Ви не хочете воєнізуватися? Ви поводитеся так, що газетам треба новим гаслом орудувати. „Боротьба з міщанським спокоєм наша відповідь на небезпеку“?

Що ж з вами склілося? Очевидно, ви просто не обрахували як слід всі ті можливості, які дає вам воєнізація

Очевидно, ви думаете самі собі: „для чого я буду воєнізуватися, коли війни не буде, краще я поїду на Дінець рибу ловить“. Неправильно ви, товариші, думаете. Дійсно, війни не буде. Так що з того? А воєнізація в мирних обставинах не придастися? Ви з цього замислювалися? Про користь воєнізації у повсякденному житті, питаю, подумали? Не думали ви, товариши, я левен у тому. Бо як би подумали, то не довелось би газетам паперу пускати на сторінку „Боротьба з міщанським спокоєм“.

Так, громадяни! Так сочуствующі!

Одже, пожалійте папір та воєнізуйтеся швидше. Пригодиться. Запевняю.

Прикладів маса.

Живете ви, приміром, на дачі в Безлюдівці і посварились із дружиною. Гризе—жити не дає, з хати гонить.

Пустел

Ви йдете собі в садок, копаєте невеличкого окопа, „окопуєтесь”, сказати би, і живете собі хоч ціле літо Бо що для вас прожити в окопі, коли ви воєнізовані і до життя в окопах треніровані

Припустим, розходились по вашій харківській кватирі „комунальні услуги”—дихнути нічим.

Пустел

Противогаза на носа й спіте собі спокійно, хай хоч цілий місяць каналізація не працює.

Уміння поводитись із противагазом придалося! як найкраще.

Трамвай Черга. Натовп Невоєнізовані скептики загублюють півдня, щоб доїхати до парку. А вам—воєнізованому—раз чхнуть.

Підходите повагом до черги, берете якого не-будь невідомого скептика за плечі, промовляєте для байдорости: „Гоп к-и-и!” і, через голови здивованих черговщиків, вскачуєте на задню площадку трамваю, під оплески задоволеної вашою спрітністю кондукторші.

Я хотів би я знати, зробите ви таку штуку, коли ви в спортивних вправах на „кобилі” цілковитий профан?

Я стрільба? Коли ви прекрасний стрілець—це ж для домашніх розваг—скараб. Театру не треба.

Приміром, проти вас через вулицю на балконі п'ють чай. Стоїть самовар, на ньому чайник, на

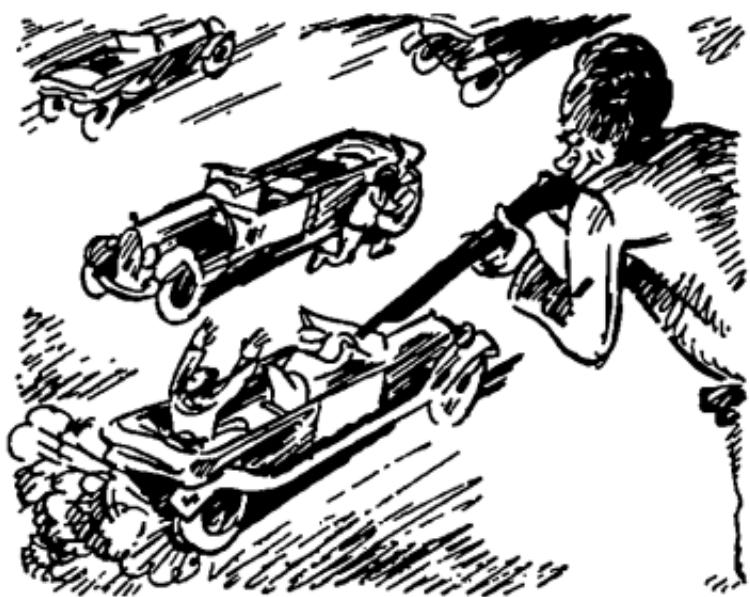
столі склянки, блюдечка— все як полагається. Ви берете „геко”, чи „вінчестер” (дрібного ка-лібр, звичайно) скликаєте всю родину, націляєтесь з вікна своєї кватирі і— трррах!!! Чайник із само-вару розскакується на 15 нерівних частин! На баль-коні всі здивовані. що, як, чому?!

Приноситься другий чайник. Ви знову трррах!! На бальконі паніка, чай заварюється в склянці, а вам цього тільки і треба. Ви починаєте коцать склянку за склянкою і припиняєте цю розвагу лише в трьох випадках: 1) коли на бальконі не вистачить склянок, 2) коли не вистачить у вас набоїв, і 3) коли розвага почне набирати небез-пеки для животів членів вашої родини, що весь час регочуться до кольки в животах

Так можна розважатися з нерухомими мише-нями, але можна й з рухомими.

Ви сідаєте коло вікна вашої кватирі з „Він-честером” і чекаєте. Чекати вам доведеться не більш п'яти хвилин, бо, при сучасному розвиткові руху, автомобілів, по вулицях скільки завгодно. Значить, проїздить коло ваших вікон автомобіль. Ви приціляєтесь у заднюшину і. автомобіль далі не поїде! Залежно від вашої стрілецької спритності, вулиця може обернутися в гараж за 2-3 години.

Тепер бачите, що гарному стрільцю і його родині зовсім не треба витрачати гроші на кіно чи інші розваги. Наведених доказів я гадаю досить, а невоснізована публіка, вона не то що на „Бе-

Ви приціляєтесь у згідно шину і автомобіль далі не поїде!

резіль", вона на Мейєрхольда полізе, або Ірмі Дункан овації влаштує.

І так все. Візьміть яку хочете галузь воєнізації, вона неодмінно стане вам у пригоді у повсякденному житті і тактика стане, і стратегія стане.

Наприклад, зайшли ви до установи за довідкою, а радчновник вам говорить „зайдіть за два тижні". Не знайомий з тактикою зразу почне кричати про бюрократизм, тягнину, почне шукати старшого чиновника, лякати РСІ-ю, взагалі наропити такого галасу, що не тільки за два, а й за чотири тижні довідки не одержить А знайомий

з тактикою цього не зробить. Він тактовно поговорить з радчновником, підкивне, підморгне, невідомо для чого витягне з кишені червінця і взагалі зробить так, що негайно одержить справку.

Та що й говорити. Якби був час, я б навів вам триста прикладів, як воєнізований людині легко присмно жити на світі

Отже, воєнізуйтесь, громадяни! А ваш „міщанський спокій“ ніде не дінеться. Поки підскочить яка інша чергова кампанія, ви ще встигнете і виспатись і в преферанс награтись

„КАДИЛО“

За телеграфними відомостями з Пермі, попи місцевої богоявленської церкви почали випускати дві стінгазети „Колокольний звон“ і „Християнський Благовестник“.

Через те, що для них ця справа нова, даємо їм, як фахівці, зразок церковної газети.

Передова

Во ім'я отца і сина і святого духа!

Сознательні християни!

Вступаючи на 10-й рік революції і обміркувавши сучасну політичну ситуацію, темп і вимоги моменту вирішили ми, що без органу далі неможливо

Воззріті!

Женівділ—з органом, деревообробники—з органом, і лише ми, ваші наставники, хранителі душ і телес ваших, ігнорували досі „шосту державу”— цей могутній фактор культури і прогресу.

Нині, приступаючи до випуску стінгазети „Кадило“ кардинальним завданням її ставимо:

Висвітлювати всі галузі життя як пастирів, тако і пасомих

Уповаючи на милосердя боже і вашу, любі
брати й сестри, піддержку, купно возопіїм.

Хай живе „Кадило”!!!

Амінь.

Редколегія

Про радіофікацію

(В порядку обговорення)

В дні великих свят, як от Пасха, Різдво, храмові
свята—не всі молящі мають змогу протиснутися
в церкву і багато з них мусить вертатися вспять
без задоволення потреб душі своєї.

Отже, гадаємо, що зазначені хиби дуже легко
можна уникнути за допомогою радіо.

Радіоприймач біля вітваря і слововержець на
цивінтарі зроблять своє діло

Робить же ж те саме ВУЦВК, чому й нам не
робити, а брати добрі приклади з влади і по-
хвально і богові приємно ібо „несть влади аще
не від бoga”.

Піонер

Нам пишуть

Група парафіян зауважує, що режим еко-
номії—річ, безумовно, гарна, але так економити,
як паламар „Жен-Мироносиць”, на наш погляд,
занадто. Не встигнеш поставити свічку, як він не
дає їй, як то кажуть, і вгору глянути—одразу
гасить і в недопалки.

Пора смикнути вже занадто щирого паламаря.

То в. Св ій цікавиться, хто платитиме елементи за дитину, ю же во чреві зача вдова нашого по-мершого паламаря. Між іншим, як реагуватиме на цедиакон автокефальної церкви отець Йосип Садило

Церкор № 387—пише в церкві „40 мучеників” молящи, прикладуючись до ікони господа нашого Ісуса Христа, стерли поцілунками благословляючу десницю і стремить одна кульша

Час церкові подбати про нову десницю.

Пригоди й злочини

Хуліган Вчора, під час літургії, в нашій церкві, після возгласу диякона „Благослови Владико”,—один громадянин почав кричати „Кавунов, кавунов, кавунов”! Хулігана заарештовано. Він був п’яний і називався безробітним дияконом Іоаном Смиреним Дружно побитого парафіянами хулігана забрала міліція.

Смерть від алькоголю. Біля 5-ої год увечері в сторожці церкви Ісуса Сладчайшого нагло помер від надмірного вживання церковного вина псаломщик Петро Вездесущий. Небіжчик без закуски випив 22 пляшки. Труп відправлено до моргу

Крадіжка в трамваї У настоятеля Собору о. Петра Ангелопіоющего в трамваї № 5, кишенькові злодії, прорізавши три ряси і чотири підрясники, витягли з кишень невиразимих штанів гаманця. В гаманці було 301 шт. мідних копійок, просфора й документи.

Лист до редакції

Шан. тов. редакторе!

1919 року я вступив до лав ЖИЦ (живої церкви)

Нині, переконавшись, що проводири ЖИЦ'ї
дбають не про царство небесне, а більше про
земну юдолю, цим заявляю, що вихожу з її лав
і вступаю до єдиної Соборної і Апостольної церкви
(ЄДСАЦ'я), вважаючи, що не ЖИЦ'я, а іменно
ЄДСАЦ'я, шлях до царства небесного. Хай живе
ЄДСАЦ'я!

Псаломщик

Кирило Содомогорський

Об'яви

.Всякое даяніє благо". На редакційні
і видавничі витрати приношені серебряниками
й натурою приймає секретар редакції О. Вар-
тохуріл

Обікрадений в трамваю о Петро Ангелопівіщий
просить брата во Христе—злодія, повернути 301
копійку, а просфору й документи залишити собі.

Возлюблені братія!

Підтримуйте свій орган! Пишіть, читайте, роз-
повсюджуйте!!

Хто не читає „Кадила”, того поб'є божа сила!"

ПЕРЕЛИВАННЯ КРОВІ

Вичитав оце я з газети, що у Москві засновано Інститута переливання крові Ну, звичайно, газета розпинається, що, мовляв, інститут цей єдиний в цілому СРСР, що інститут цей врятував уже не одну людину від смерті і т. д і т. д.

Я, конешно, не стану сперечатися, що діло це— кров переливати—діло хороше й корисне, потому тут річ іде про те, як, наприклад, врятувати людину, котрій фініш підходить.

Захворів, припустімо, якийнебудь масовий вождь або загально-корисний професор—не вмирати же йому справді заради пустяка, коли влив йому скільки куди полагається, і людина знову користь громадянству приносить—масу до перемоги веде, або студентів у люди виводить

Бабушка яка захворіла—теж не модель здя ті на той світ пущать Може бабушка „воспоминальная“ по часті хронологіки для Істрев'я пригодиться, а може у бабушки просто грошики де закопані. Умре бабушка—гроші даремно пропали, а то підкачають бабушку, а родичі тимчасом і дізнаються, де саме закопані і получиться „взаімное

вдовольствіє—старушка життям наслаждається, а родичі—грошиками.

Та чи мало підходящих випадків трапиться?

Тільки, громадяни, на мою особисту думку, тут виникає таке кардинальне питання з кого переливати?

З робітників і селян багато не виллєш, бо ще з мітингових промов 17 року відомо, що запасів робітничо селянської крові не багато. Не забуйте, що ми „триста літ” тулою кров проливали, та „триста літ” кровушку нашу буржуї смоктали. Де ж тут другому вливати, коли для своїх домашніх потреб ледве вистачає

З трудової інтелігенції теж незручно, бо по конституції трудова інтелігенція має такі ж права, як робітники—селянє.

Залишається, значить, буржуй.

Але тут, товариші, не знаю, як по-вашому, а на мою думку—це не годиться

Припустімо, вили якомунебудь чесному пролетарію з Молот-Серпного заводу буржуїської крові. Що получается? Людину ми врятували, а пролетарія, втеряли, потому який же то пролетарій, коли по жилах у нього буржуїська кров?

Так от, товариші, на мій рескропротивний погляд, раніш, ніж приступити до переливання у всесоюзному маштабі, про що стараються газети, давайте краще це питання всебічно обговоримо, щоб не пропадали здря народні копійки (режим економії) і щоб не вийшло переливання з пустого в порожнє.

ШАНТРАПА

Л хлібця то вже й не вистачає
(З підслуханого розговорчика)

- Нарешті...
- Що?
- Дополітикувались .
- Як?
- Звісно.
- Що?
- Та хліб же ж .
- Що хліб?
- Нема хліба...
- Буде Підвезуть, підпечуть і буде.
- Е е-ех, дорогой товариш! Хліб буде, чи не буде, а затмнення сонця вже було...

- Ну-да! Дощі, наприклад, ідуть, а тов Воронилов їздить ..
- Не розумію
- Та це ж ясно.
- Що ясно?

- Вінждь — говорять — жено, і мотай собі на вуса
- Госсподи! Чого ж тому Ворошилову їздити,
якби не передбачалось і хліба ніби немас .
- А а-а-а... Тепер розумію
- Слава богу!
- Ну й послав ог .
- Куди послав?
- Не куди, а владу послав. По газетах пишуть,
що ми війни не хочемо, а нашого бухгалтера
вчать з винтовки стріляти. І хліба вже не вистачас.
Вчора насилиу дістав пуд, сьогодні півтора пуди,
а що вже завтра буде — не знаю..

— Віждь—говорять,— жено, і мотай собі на вуса
Це отець Павсикакій так мені сказали А я ім
відповідаю

— Віждю—говорю,— батюшечко, віждю і мотаю...

— Хліб наш насушний даждь нам днесь,—гово-
рять далі отець Павсикакій.

А я ім відповідаю як же днесь, батюшко, коли
днесь у Церагбку хліба, говорю, немас, батюшечко.

А вони мені

— Перст божий, жено, указуйть на іспитання
народові.

Та ще до ладу так проказали

— Погряз народ во гресі,
Іже єssi на небесі.

Не інакше, як війна буде. голубчики ви мої..

З МІСТ

Стор

1 Царі природи	3
2 Ну й часи	8
3 Коли будуть крематорії	12
4 Пивна історія	16
5 М'який харзктер.	19
6 Оздоровлення апарату	23
7 Принципіально	26
8 Об'єкт	30
9 Прекрасно буде	34
10 Два дев'яносто	37
11 В лазні	41
12 Тов Делегаденко про лінії	45
13 Спогади	48
14 Передова людина	51
15 Фактор	56
16 І тут революція	59
17. Розчарування	62
18 Про вудку, рибку і в загалі	66
19 „Оскідніє“	72
20 Кіно на селі .	76
21 Крах кар'єри	81
22 Кореспондент	84
23 Кінь у повітрі	88
24 Крапчине горе	91
25 Гріп	95
26 Воєнізуйтесь	97
27. Кадило	106
28 Переливання крові	97
29 Шантрана	103

КНИГОСПІЛКА

ДЕШЕВА БІБЛІОТЕКА

Барбю А.—Хрест Оповідания	ц.	6	к.
Бартель М.—Між салом та містом. Оповідания	ц.	6	к.
Берковичі—Татарське плем'я. Оповідания	ц.	5	к.
Гербурт А.—Штанн капітана Bleea	ц.	5	к.
Гербурт А.—Согібова подяка. Оповідания	ц.	10	к.
Гербурт А.—Китайські рибки. Оповідания	ц.	10	к.
Гоголь М.—Швом'яка та іхня тітонька	ц.	12	к.
Гоголь М.—Сорочинський ярмарок	ц.	15	к.
Гоголь М.—Майдська віч	ц.	15	к.
Гоголь М.—Ніч проти Івана Купалта	ц.	10	к.
Гоголь М.—Зачароване місце	ц.	8	к.
Гаршин В.—Ведмеді. Оповідания	ц.	6	к.
Гор'кий М.—Чистобреха—чижак і правдолюб дядя	ц.	5	к.
Оповідания	ц.	5	к.
Гор'кий М.—Болесь. Оповідания	ц.	5	к.
Гор'кий М.—Хам та його син. Оповідания	ц.	5	к.
Джованні Верга—Таврований Рудий	ц.	8	к.
Золя Е.—На шахтах Франції.	ц.	5	к.
Коцюбинський М.—Лілочка. Стюд	ц.	12	к.
Костомаров М. Ганна Козачка.	ц.	5	к.
Коцюбинський М.—Дорогою ціною. Повість	ц.	15	к.
Коцюбинський М.—На міру. Повість	ц.	20	к.
Лондон Д.—Поганки. Оповідания	ц.	12	к.
Лондон Д.—Фуатинські чорти. Оповідания.	ц.	12	к.
Мамін-Сибиряк—Яєве озеро. Ведмедко. Оповідания	ц.	5	к.
Мамін-Сибиряк—Годувальник. Оповідания	ц.	5	к.
Ожешко О—А Б Ц. Оповідания	ц.	12	к.
Шитріан Е.—Галоверське лушпиння. Оповідания	ц.	5	к.
Шолом-Алейхем.—Німоль. Оповідания.	ц.	5	к.
Шевченко Т.—Світа яскіль. Поезії.	ц.	5	к.
Шевченко Т.—Заповіт. Поезії.	ц.	5	к.
Шевченко Т.—Царі. Поема.	ц.	5	к.
Шевченко Т.—Сон. Поема	ц.	5	к.

Замовлення надсилайте на адреси:

**Правління Книгоспілки—Харків, Горянівський пр., № 2
Філія Книгоспілки—Київ, вул. Воровського, № 49**

**Одеса, вул. Лассала, № 12
Дніпропетровське, просп К. Маркса, 103.**

Ціна 60 коп.

Замовлення надсилайте на адреси:

Правління Книгоспілки—Харків, Горяніаський пр., № 2.

Філії Книгоспілки Київ, вул. Воровського, № 48.

Одеса, вул. Лассалля, № 12.

Дніпропетровське, просп. К. Маркса, 103.